

ETKİNLİK

: HAYVANLARI SEVİYORUM

ETKİNLİK SÜRESİ

: 15 DAKİKA

İŞLENEN DEĞER

: SORUMLULUK

HEDEF KİTLE

: OKUL ÖNCESİ - İLKOKUL

KAZANIMLAR

:

- » Sosyal yaşamda kuralların olduğunu ve uyulması gerektiğini fark eder.
- » Neden sonuç ilişkisi kurar.
- » Kendini yaratıcı yollarla ifade eder.
- » Sorumluluklarının yerine getirilmesinin sonuçlarını fark eder.
- » Canlıların yaşama hakkına özen gösterir.
- » Günlük yaşam becerisi geliştirir.
- » Kaynak kullanımı ile sorumluluklarını fark eder.

ETKİNLİK SÜRECİ

:

Öğretmen, öğrencilere "Sorumluluk ne demektir?" sorusunu yöneltir. Alınan cevaplar doğrultusunda doğaya karşı sorumluluklarımızın neler olabileceği sorulur. Kalite tekniklerinden beyin fırtınası tekniği kullanılarak ön çalışma yapılır.

Örneğin; doğal kaynaklarımızın neler olduğu, nasıl kullanmamız gerektiği öğrencilere anlatılır. Su ve elektriğin verimli kullanılması, hava kirliliği, ağaçlandırmanın önemi vb konulara da değinilir. İlgili görsel materyallerden de yararlanılır. (İl Milli Eğitim Müdürlüğü Görsel Materyaller 2013- Kaynakları Doğru Kullanma) Daha sonra, Belirli Gün ve Hafta kapsamında yer alan "4 Ekim Hayvanları Koruma Günü" olduğu, tüm dünyada bugün etkinliklerle hayvanları korumanın önemi üzerinde durularak farkındalık yaratıldığı bir gün olduğu söylenir. Her yıl 4 Ekim günü hayvanları koruma günü olarak etkinlikler yapılarak korumanın anlam ve önemini ifade edileceği anlatılır. Yaşadığımız evrende tek olmadığımız, bizim gibi hayvanların ve bitkilerin de canlı olarak yaşadığı söylenir. Yaşayabilmek için birbirimize ihtiyacımız olduğu ifade edilir. Evlerinde, bahçelerinde hayvan besleyenlere sorumluluklarının neler olduğu sorulur. Sokak hayvanlarına karşı nasıl davranılması gerektiği anlatılır. Gerekirse sınıf ortamına veteriner davet edilerek bilgi alınır. Sınıfa evcil hayvan getirilebilir. Sınıf ortamında balık, kaplumbağa bakımı yapılır. Sırayla her öğrenci bir gün yemini verir, kabını temizler ve sorumluluk alır. Etkinlik sonunda öğrencilere bilgilerini test etmek üzere duygu ve düşüncelerini resim yaparak ifade etmeleri sağlanır. Yapılan resimler sınıf panosunda sergilenir.

ETKİNLİK

ETKİNLİK SÜRESİ

İŞLENEN DEĞER

HEDEF KİTLE

: DÜŞÜN, DEĞERLENDİR, PROBLEM ÇÖZ

: 15 DAKİKA

: SORUMLULUK-SAYGI

: OKUL ÖNCESİ - İLKOKUL - ORTAOKUL - LİSE

KAZANIMLAR

- » Sosyal yaşamda kuralların olduğunu ve uyulması gerektiğini fark eder.
- » Kuralların önleyici ve koruyucu yönlerini fark eder.
- » Problemi fark eder, çözüm yolları önerir.

ETKİNLİK SÜRECİ

Kurallar hayatımızı düzene sokan unsurlardır. Kurallar olmazsa toplumda düzen sağlanamaz. Örneğin; trafik kurallarını ele alalım. Trafik lambaları olmasaydı ya da hiçbir trafik kuralı olmasaydı neler yaşardık? Sonuçları ne olurdu?

- » Ailenizde, yakın çevrenizde büyükleriniz araba kullanırken yaya öncelikli yerlerde, yaya geçitlerinde yaylara öncelik konusuna dikkat ediyorlar mı?
- » Siz yaya olarak ne gibi sorunlarla karşılaşıyorsunuz?
- » Trafik kurallarının önleyici ve koruyucu yönlerini söyleyebilir misiniz?

Öğrencilerden alınan cevaplar ve yorumlar doğrultusunda trafikte uyulması gereken kuralların önemi üzerinde durularak özdenetim becerisi kazandırılır.

Yaya ve sürücü olarak kurallara uymanın ne kadar önemli olduğu vurgulanır.

"Bu çalışmadan çıkarılacak duygu ve düşünceleri sıralayınız", çalışması yapılır. (Okul öncesinde öğretmen fikirleri kendisi yazar. Ayrıca hedef kitleye göre sorular çeşitlendirilir ve düzeye uygun sorulur.)

Her insan herkes karşısında
her şeyden sorumludur.

DOSTOYEVSKİ

ETKİNLİK

ETKİNLİK SÜRESİ

İŞLENEN DEĞER

HEDEF KİTLE

: SORUMLULUK NEYE BENZER?

: 20 DAKİKA

: SORUMLULUK (DOĞAYA-ÇEVREYE SAYGI)

: İLKOKUL

KAZANIMLAR

- » Dinlediklerini, izlediklerini uygun yollarla ifade eder.
- » Sorumluluklarını yerine getirir.
- » Duygu ve düşüncelerini uygun biçimde ifade eder.
- » Çevresi ile barış içinde yaşamının önemini kavrar.
- » Empati kurar.
- » Canlıların yaşama hakkına saygı gösterir.
- » Neden sonuç ilişkisi kurar.

ETKİNLİK SÜRECİ

Öğrencilere görsel materyal izletilir. İl Milli Eğitim Müdürlüğü Görsel Materyaller 2013- Gözyaşı Damlasının Rüyası)

İzletilen kısa filmde neler anlatılmak istendiği sorulur. Öğrencilerle günlük olay incelemesi ile etkinliğe geçilir. Günlük olay incelemesinde öğretmen çevre, okul şartlarını göz önünde bulundurarak da etkinliğe yön verilebilir. Daha sonra uygulamalı örneklere geçilir. Öğretmen bir dosya kağıdının başına sorumluluk .... gibidir. Örneğini yazarak uygulamayı başlatır.

Öğrenciler sıra ile sorumlu davranmanın onlara ne hissettirdiği ile ilgili cümlelerini kurar.

» “Örnek: Sorumluluk disiplindir. Diğer arkadaşları cümlelerin devamını getirebilir. Sorumluluk kendi işini yapabilmektir. Farklı bir duyguyu da ifade edebilir. Sorumluluk yatağını toplamaktır. vb. gibi”

» Daha sonra tüm öğrencilerin katılımı ile etkinlik tamamlanır ve üretilen fikirler sohbet edilerek sorumluluklarımızın önemi vurgulanır ve farkındalık yaratılır. Yazılan fikirler daha sonra renkli postitlerle panoda sergilenir. Diğer sınıflara da örnek çalışma olması sağlanır.

Sorumluluk
disiplindir.

Diğer arkadaşı
cümlenin
devamını
getirebilir.

Sorumluluk
kendi işini
yapabilmektir.

Farklı bir
duyguyu da
ifade edebilir.

Sorumluluk
yatağını
toplamaktır.

ETKİNLİK

: YAŞADIĞIM BİR GÜN

ETKİNLİK SÜRESİ

: 20 DAKİKA

İŞLENEN DEĞER

: SORUMLULUK

HEDEF KİTLE

: OKUL ÖNCESİ - İLKOKUL

KAZANIMLAR

:

- » Sorumluluklarının farkına varır.
- » Sorumluluklarını yerine getirir.
- » Kendini değerlendirme becerisi kazanır.
- » Sorun çözebilme yeteneği geliştirir.

ETKİNLİK SÜRECİ

:

- » Öğrencilere bir gün boyunca yapmaları gereken sorumluluklarını anlatan resimli kartları gösterilir.
- » Sabah zamanında uyanma,
- » Kahvaltısını bitirme,
- » Dişlerini fırçalama,
- » Balığına yem verme,
- » Dişlerini fırçalama çantasını hazırlayarak zamanında okuluna gitme vb.

Gösterilen her bir resim hakkında öğrencilerle sohbet edilir. Sorumluluklarının neler olduğu ve neler yapmaları gerektiği konusunda farkındalık sağlanır. Daha sonra uygulamalı etkinliğe geçilir.

Küçük gruplar oluşturulur. Her öğrenci, kendi sorumluluklarını yazarak, oyun kartları hazırlar. (okul öncesinde resim yaparak, ilkokulda yazarak da hazırlanabilir) Grup içerisinde öğrenciler sorumluluklarını karşılaştırır. Her grup ortak sorumluluklarını eşleştirir. Farklı sorumluluğu olan kart dışarıda kalır.(sabah ekmeği almak, köpeği gezdirmek, çöpü dökmek vb.) Her grupta bu çalışma tamamlanır. Daha sonra grup sözcüleri dışarıda kalan sorumluluklarla ortak olan sorumlulukları tanıtır. Ortak olmayan sorumlulukların nedeni tartışılır. Bu çalışma ile sorumlulukların farkına varılarak, yerine getirmelerinin de önemi üzerinde durulur.

ETKİNLİK

: EMNİYET KEMERİ HAYATA BAĞLAR

ETKİNLİK SÜRESİ

: 15 DAKİKA

İŞLENEN DEĞER

: SORUMLULUK - SAYGI

HEDEF KİTLE

: ORTAOKUL - LİSE

KAZANIMLAR

:

- » Kuralların önleyici ve koruyucu yönlerini fark eder.
- » Sosyal yaşamda kuralların olduğunu ve uyulması gerektiğini fark eder.
- » Problemi fark eder, çözüm yolları önerir.
- » Birlikte yaşama koşullarının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi için sorumluluk alır.

ETKİNLİK SÜRECİ

:

Öğrencilere ön bilgi verilerek konuya dikkat çekilir.

Trafik kurallarının özünde çevreye saygı vardır. Güvenli ve düzenli bir ortamda yaşamak için kanunla konulmuş olan yasak ve kısıtlamalara uymak, uymayanları uyarmak birey olarak üstümüze düşen önemli sorumluluklarımızdan biridir. Kazaları önlemeye yönelik bu kurallara uymak, kanuni bir mecburiyetin ötesinde insani ve vicdani bir sorumluluktur.

Trafik kazalarının çoğu, kuralların ihlali sonucu meydana gelmektedir. Bu nedenle hem yaya hem de sürücü olarak uymamız gereken kuralların ne olduğunu bilmemiz ve uymamız kaçınılmazdır.

İlimizde bu bilinci yerleştirmek anlamında "**Yaya Öncelikli Kent Projesi**" uygulanmaktadır. Bu projenin ne anlama geldiğini biliyor musunuz?

Yaya öncelikli Kent Projesi üstümüze düşen sorumluluklarımıza dikkat çekerek, yayalar ve sürücüler olarak saygılı davranmayı ve bir kent kültürü oluşturmayı hedeflemektedir.

Etkinliğe öncelikle . "**Emniyet Kemer Hayata Bağlar**" (İl Milli Eğitim Müdürlüğü 2013 - ortaokul görsel materyaller) izletilir. Görsel materyal izletildikten sonra neler öğrendikleri sorularak duygu ve düşüncelerini paylaşımları sağlanır.

Daha sonra öğrencilere günlük yaşamda karşılaştıkları sıkıntıları, problemleri anlatmaları istenir. Tüm bu çalışmanın sonunda hem sorumluluklarımızın çok yönlü olduğu hem sorumluluklarımızın yerine getirmenin önemi hem de projenin varlığı ve işlevselliği konusunda farkındalık oluşturulur.

*"Cumhuriyet, fikir serbestliği taraftarıdır.
Samimi ve meşru olmak, partıyla
her fikre saygı duyarız."*

Mustafa Kemal Atatürk

ÖLÇÜLÜ
DAVRANIR
DÜŞÜNCELİDİR

DEĞER
BİLİR
İNCİTMEZ
NAZIKTIR

SAYGI

sahibi birey;

İYİ
İLETİŞİM
KURAR
EMPATİ

HATIR
ETKİN
DİNLER
GÖZETİR

KABALIK
ETMEZ
GÖRÜLÜDÜR
GÖŞÖR

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

HEDEF KİTLE

ETKİNLİK SÜRESİ

: HATAMI FARKEDİYORUM

: KENDİNE SAYGI - BAŞKALARINA SAYGI

: ORTAOKUL - LİSE

: 15 DAKİKA

KAZANIMLAR

- » Hata yapabileceğini kabul eder.
- » Hatalarını ifade eder.
- » Empati kurar.
- » Duygu ve Düşüncelerini uygun biçimde ifade eder.
- » Akran ilişkilerinde davranılması gereken olumlu hal ve hareketlerin farkına varır.
- » Sosyal yaşamda kuralların olduğunu ve uyulması gerektiğini fark eder.
- » Duygu, düşünce ve hayallerini söyler.

ETKİNLİK SÜRECİ

Öğretmen günlük yaşamda sürekli iletişim halinde olduğumuzu ifade ederek etkinliği başlatır. İletişim kurarken nelere dikkat ederiz? Sorusunu yöneltir. Öğrencilerin rahatça kendilerini ifade etmelerini sağlar. Öğrenciler arasında olumsuz çekişmelere meydan vermez. Bu doğrultuda günlük yaşamdaki örnek olaylar incelenir. Öğrencilerin birbirleri ile olan ilişkilerini ifade etmeleri istenir. Olumlu sözcüklerin neler olduğu sorulur. Öğrencilerin bu giriş çalışmasından sonra arkadaşlık ilişkilerinde, anne baba ilişkilerinde, büyüklerine karşı olan ilişkilerinde karşılaştıkları olumsuzluklar irdelenir.

Mini bir çalışma ile etkinlik boyutu derinleştirilir.

- » Sizi mutlu eden işler
- » Başkaları tarafından eleştirilen huylarım
- » Eleştirilere nasıl tepki veririm
- » Eleştiriler uygun bir dille ifade edilir-edilmez
- » Beni mutlu eden sözler

Duygu ve düşüncelerini bir kâğıda yazmaları istenir. İsteyen öğrencinin sınıf ortamında paylaşması sağlanır.

Kazanımlar doğrultusunda öğrencilerin olumlu davranışların farkına varmaları sağlanır.

ETKİNLİK

: SAYGIYI TANIMLARIM

ETKİNLİK SÜRESİ

: 15 DAKİKA

İŞLENEN DEĞER

: SAYGI

HEDEF KİTLE

: ORTAOKUL - LİSE

KAZANIMLAR

:

- » Değerlerin insan yaşamındaki önemini fark eder.
- » Her insanın değerli olduğunu kavrar.
- » İlişkiyi zedeleyen ya da güçlendiren tutum ve davranışların farkına varır.
- » Farklılıkların farkına varır ve değerli kılar.

ETKİNLİK SÜRECİ

:

Öğretmen saygı ile ilgili güzel bir sözü tahtaya yazar. Öğrenciler söz üzerinde fikirlerini ifade ederler. Daha sonra öğrencilere: Saygı ..... demektir. Konulu çalışmayı başlatır. Duygularını bir kağıda yazmaları istenir. Kısa bir süre içerisinde yazılanlar değerlendirilir. Öğretmen tahtaya geçerek her öğrencinin yazmış olduğu değerleri yazmaya başlar. Ortak olarak yazılan değerlerin yanına numara vererek çalışmayı tamamlar. Ortak olarak yazılmış değerler tahtanın bir kenarına yazılır. Farklı yazılmış değerler de en alta yazılır. Öğretmen en çok rakam toplayan değerın sınıfımızın ortak değeri olduğu söylenir. Ortak olan değer ya da değerler; **tanımlanan değerlerlerdir. Bu değerlere önem verirse** daha uyumlu bir ilişkileri olacağı belirtilir. Bu çalışma diğer değerler içinde yapılarak grup içerisinde uyumlu olmalarını sağlayacak bir sürecin tanımı yapılmış olur.

Aysıla YILDIZ Özel Akev Koleji 7- A Sınıfı Kepez / ANTALYA

ETKİNLİK

ETKİNLİK SÜRESİ

İŞLENEN DEĞER

HEDEF KİTLE

: OKUL BAHÇEM NASIL OLMALI?

: 15 DAKİKA

: SAYGI

: OKULÖNCESİ - İLKOKUL

KAZANIMLAR

- » Olumlu duygu ve düşüncelerini uygun yolla ortaya koyar.
- » Çevresini güzelleştirmede ve çeşitli ortamlarda üstlenmesi gereken sorumluluklarını bilir ve görev alır.
- » Problem durumlarına çözüm üretir.
- » Estetik değerleri korur.

ETKİNLİK SÜRECİ

Öğrencilere, okulumuzun bizim ikinci evimiz olduğu söylenerek etkinliğe geçiş yapılır.

Sizler gününüzün büyük bir zamanını okulda geçirmektesiniz. Bu nedenle okulumuzun temiz, güvenli, bakımlı olmasını isteriz. Bunun için yapmamız gereken görevlerimiz ve sorumluluklarımız vardır. Okulda hem çalışan personelin hem de öğrencilerin görevleri ayrı ayrıdır. Şimdi sınıfımızı ikiye böleceğiz. Bir grup arkadaşımız müdür olacak bir grup arkadaşımız öğrenci olacak. Gruplar tartışarak ortak olarak belirledikleri görev ve sorumlulukları düşünüp yazacaklar. Bakalım neler ortaya çıkacak. Öğrencilere 10 dakika zaman verilir. Süre dolduğunda grup sözcüleri tahtaya çıkarak sorumlulukları yazar.

Daha sonra öğretmen kendi bulgularını yazarak karşılaştırır. Sonuçta yaklaşık aynı düşünceleri yakaladıklarını, dolayısıyla ortak istek ve ihtiyaçların aynı olduğu, bunun için de çaba sarf ederek görev ve sorumluluklarımızı hep birlikte yapmamız gerektiği söylenir. Okulun bölümlerini, okul bahçesine çeşitli yazılar yazarak asılması, okul genelinde farkındalık yaratılmasını sağlarlar. (okul öncesinde öğretmen, duygu ve düşünceleri bir kartona ya da tahtaya yazarak çalışmayı sürdürür)

Örnek cevaplar

Okul bahçemizde güvenliğini sağlamalıyız.	Okul bahçemiz temiz olmalıdır.	Okul bahçemize çöp atmamalıyız.	Oturmak için bank olmalıdır.
Çiçeklere basmamalıyız.	Sıra ve masalarımızı özenli kullanmalıyız.	Gereksizse ışıkları söndürmeliyiz.	Suları boş yere açık bırakmamalıyız.
Sınıfımızı her teneffüs havalandırmalıyız.	Okul içini temiz tutmalıyız.	Okulun temizliğini zamanında yapmalıyız.	Okul içinde ya da bahçede gördüğümüz çöpleri toplamalıyız.

ETKİNLİK**ETKİNLİK SÜRESİ****İŞLENEN DEĞER****HEDEF KİTLE**

: Geçmişteki insanlar, olaylar, durumlar, toplumlar, dönemler, tarihler, fikirler, inançlar, hareketler ve değişimler

: 15 DAKİKA

: SAYGI

: LİSE

KAZANIMLAR

- » Öğrencilerin tarihî kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramalarını gösterebilme becerisi kazanır.
- » Kendini yaratıcı yollarla ifade eder.
- » Yaratıcılığını Geliştirme becerisi kazanır
- » Etkin Katılım Sağlama becerisi kazanır
- » Kendini Değerlendirme Becerisi kazanır.
- » Sorumluluk Alma becerisi kazanır.
- » Sorun Çözebilme becerisi kazanır.
- » Eleştirel Düşünme becerisi kazanır.
- » İşbirliği Yapma becerisi kazanır.

ETKİNLİK SÜRECİ

Öğrencilere yaratıcı performans görevlerini yerine getirirken, kendi bilgilerini göstermek için farklı öğrenme ve iletişim becerilerini kullanma fırsatı sağlanmalıdır. Tarihte adı geçen Türk büyüklerini anlama anlatma çalışması yapılır. Aşağıda örnek isimler yer almaktadır. Öğretmen bu seçimi öğrenciye de bırakabilir.

NENE HATUN (1857- Erzurum 1955)

Türk kadın kahramanı, 1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı sırasında Erzurumlular, Rusların eline geçen Aziziye tabyalarını geri almak için canla başla çalıştılar. Nene Hatun o zaman 20 yaşında yeni evlenmiş bir kadındı. Küçük kızını ve oğlunu evde bırakarak bu savaşa katıldı, tabyanın geri alınmasında canı pahasına çalıştı. Nene Hatun 1955 teki Anneler gününde((Anneler annesi))seçildi.

KARACAOĞLAN

17.yüzyılda yaşadığı sanılan bir aşıktır. Yaşamı ve kimliği ile ilgili bilgiler yetersiz ve çelişkilidir; âma bilinen bir Karacaoğlan kimliği vardır. Bu kimliğe göre Karacaoğlan Adana, İçel, Kahramanmaraş Gaziantep, Halep yöreleri ile İç Anadolu'nun bazı yerlerini gezip dolaşan göçebe bir Türkmen obasının üyesidir. Şiirlerin bütünü göz önünde bulundurulunca Karacaoğlan yalnız saz çalıp türküler söyleyen bir aşık olarak değil halkın binlerce yıllık bilgi, görenek ve davranış birikimini ustaca yansıtan bir halk bilgisi olarak karşımıza çıkar.

MEHMET AKİF ERSOY (1873-1936)

1873'de İstanbul'da doğdu,27 Aralık 1936'da aynı kentte öldü.1889'girdiği Mülkiye Baytar Mektebi'ni 1893'te birincilikle bitirdi. 1906'da Halkalı Ziraat Mektebi ve 1907'de Çiftçilik Makinist Mektebi'nde hocalık yaptı. Mehmet Akif'in 1911'de 38 yaşında iken yayımladığı ilk kitabı "Safahat" bağımsız bir edebi kişiliğin ürünüdür.

Milli mücadele döneminde milleti, vatan sevgisi ile birleştirmek, vatana inanç ve sevgiyi pekiştirmek için milli bir marş hazırlanması düşüncesi ile Mehmet Akif'e bir teklif gönderilmiş , Mehmet Akif marşı yazmıştır. Mehmet Akif Ersoy'un kahraman ordumuza ithaf ettiği şiir marş olarak kabul edildi. (12 Mart 1921) ve cumhuriyet döneminde Zeki Üngör tarafından bestelenmiştir.

MEVLANA CELALEDDİN-İ RUMİ (1207-1273)

Tasavvuf düşüncesinin Anadolu'daki öncülerinden olan Mevlana'nın asıl adı Muhammed Celalettin'dir.

1218-1228 arasında 10 yıllık yolculuğunda hep babasının yanında bulunan Mevlana din ve tasavvuf alanındaki temel bilgileri ondan öğrendi. Bahaeddin Veled 1231'ölünce müderrislik Mevlana'ya verildi. 1244'te Konya'ya gelen İranlı mutasavvıf Şemsi-i Tebrizi ile tanışması Mevlana'yı bütünüyle tasavvufa yöneltti. Şemsi-i Tebrizi'nin 1247'de ortadan kaybolmasından sonra müderrisliği bırakan, Mevlana şiir yazmaya koyuldu. İlk büyük yapıtı olan altı ciltlik Divan-ı Kebir'i yazdı.

Yaklaşık 26 bin beyitten oluşan ,alegori ve fıkralarında yer aldığı Mesnevi Anadolu'da gelişen tasavvuf düşüncesinin en görkemli yapıtlarından biridir. Mesnevi'yi bitirdikten sonra Konya'da ölen Mevlana'nın sohbetleri yakın dostları tarafından Fihma fih (Ne varsa içindedir), Meclis-i Şeba (yedi Öğüt) ve rubaileri de sonradan bir araya getirilmiştir.

MİMAR SİNAN (1489- 1588)

Elli yıla yakın bir süre Osmanlı İmparatorluğu nun mimarbaşılığını yapmış olan Sinan'ın asıl önemi, yapılarında gerçekleştirdiği deneyler ve getirdiği yeniliklerle Osmanlı -Türk mimarlığını "klasik olarak adlandırılan doruğuna ulaştırmasındadır. 478 yapısından 337'si İstanbul ve çevresinde olan Sinan, Osmanlı mimarlığında altın bir çağa imza atan üstün yetenekli bir sanatçıdır. Mimar Sinan'ın en büyük eserleri Çıraklık yapıtı Şehzade Camii, kalfalık yapıtı, Süleymaniye Cami ve ustalık yapıtı Selimiye Camii'dir.

İRİ REİS (1465-1554)

Piri Reis, Ahmet Muhiddin Piri, Ahmet ibn-i el-Haç Mehmet El Karamani (d.1465-70,Gelibolu-ö 1554, Kahire) Osmanlı denizcisi. Amerika'yı gösteren Dünya haritaları ve Kitab-ı Bahriye adlı denizcilik kitabıyla tanınmıştır.

Piri Reis eşsiz bir kartograf ve deniz bilimleri ustası olmasının yanı sıra, Osmanlı deniz tarihinde izler bırakmış bir kaptandır.

YUNUS EMRE (1238-1320)

Anadolu'da tasavvuf edebiyatının ilk büyük şairi ve Türkçe şiirin öncüsüdür.

Yunus Emre'nin gerçek yaşamına ilişkin bilgiler sınırlıdır. Babasının adı İsmail'dir Medrese eğitimi görerek İslam bilimlerinin yanı sıra Arapça ve Farsça öğrendiği, tasavvuf tarihi üzerinde çalıştığı sanılır. Yunus Emre, Sinan Ata'nın halifelerinden Toptuk Emre'nin tekkesinde hizmet etmiş, onun düşüncelerini yaymak için Anadolu'yu dolaşmış, sonunda kendisi de şeyh olmuştur.

Yunus Emre'nin iki yapıtı vardır: Risaletü'n- Nushiye aruz ölçüsüyle yazılmış bir mesnevidir. Divan, günümüze kadar tazeliğini ve çekiciliğini koruyan şiir, ilahi, nutuk ve nefeslerini içerir.

Bir mum diğer mumu
tutuşturmakla ışığında
birşey kaybetmez.

MEVLANA

ETKİNLİK

: HEPİMİZ FARKLIYIZ

İŞLENEN DEĞER

: SAYGI

ETKİNLİK SÜRESİ

: 20 DAKİKA

HEDEF KİTLE

: OKUL ÖNCESİ - İLKOKUL

KAZANIMLAR

:

- » Başkalarının haklarına saygı gösterir.
- » Başkalarının eşyalarını izin alarak kullanır ve bu eşyalara zarar vermez.
- » Kişisel eşyalarını özenli kullanır.
- » Fiziksel özelliklerini tanıyarak bu özellikleri hakkında olumlu düşünür.

ETKİNLİK SÜRECİ

:

Bireysel rol oynama etkinliği ile en beğendikleri fiziksel özellikleri hakkında konuşarak kendilerini tanıtmaları istenir. Öğrencilerin kendilerini ifade etmeleri için cesaretlendirilir.

Bu çalışma ayna karşısında da yapılabilir. Çocuklar aynaya bakarak en beğendikleri özelliklerini söyler ve kendilerinin farkına varırlar. Etkinlik çocukların farklı olduğunu görmelerini sağlayarak devam ettirilir.

Bu Çalışmanın ardından (İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından gönderilen) **"Kuzucuk"** videosu izletilir. İzlenen görsel materyalin ana fikri üzerinde sohbet edilerek Farklılara saygı konusuna dikkat çekilir.

PEKİŞTİRME ÇALIŞMASI: Masalın sonunu tamamlama çalışması**BİZ BİZE BENZERİZ**

Bir zamanlar Mavi ormanda şirin mi şirin bir kurbağa yavrusu yaşarmış. Neşeli neşeli zıplar, zıplarmış. Herkesle dost, herkesle ahabmış. Kimsenin kalbini kırmaz, herkese güler yüz göstermiş.

Günlerden bir gün bir nilüfer yaprağının üzerinde güneşlenirken sudaki yansımasını fark etmiş. Aman Allah'ım! Ne kadar da çirkinmiş. Tekrar bakmış kendine bir daha da bakamamış görüntüsüne. Patlak iki gözü varmış başının tepesinde. Ağlamaya başlamış, şu dostları ne kadar da güzelmiş halbuki, saka kuşu ,sincap kardeş, rengârenk kelebek hatta kara karga bile....

Karalar bağlamış küçük kurbağa. Kimseyle konuşmaz olmuş, ağzına kilit vurmuş. Bu kilidin anahtarını da yaşlı kaplumbağa bulmuş...

Masalın sonunu öğrencilerden tamamlamasını isteyiniz.

Masalın ana fikri üzerinde sohbet ediniz.

Farklılara saygının önemini vurgulayınız.

Her bireyin farklı olduğu , farklılıklarımız sevip kendimize saygımızı yitirmemiz gerektiği üzerinde çalışmayı tamamlayınız.

(100 temel eser Karagöz ile Hacivat bilge kültür sanat Tuğba Uludağ)

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: KENDİM YAPABİLİRİM

: ÖZGÜVEN (ÖZ SAYGI)

: 10 DAKİKA

: OKUL ÖNCESİ - İLKOKUL

KAZANIMLAR

- » İletişim becerisini geliştirir.
- » Özgüven becerisi geliştirir.
- » Kendini Değerlendirme Becerisi Kazanır.
- » Sorun Çözebilme yeteneği geliştirir.

ETKİNLİK SÜRECİ :

Kazanımlar doğrultusunda öğrencilere, kendi özelliklerini anlatmaları istenir. Öğrenciler kendilerini ifade ederken birbirlerini dinlemeleri sağlanır.

Öğrencilere her bireyin kendi kişisel özelliklerinden, yeteneklerinden ve ilgi alanlarından dolayı farklılıklar sergiledikleri açıklaması yapılır. Daha sonra **ön çizim** adlı resim çalışması yapmaları istenir. Öğrenciler duygu ve düşüncelerini resim yoluyla sergilerler. Kendi başına neler yapabildikleri ile ilgili sohbet gerçekleştirilir.

Öğretmen görsel materyallerden de faydalanabilir. Ya da etkili bir hikaye okur. Farklı günlerde farklı etkinliklerle özgüven kazanmaya yönelik çalışmalar planlanır. Daha sonra **son çizim** adlı resim çalışması yaptırılarak “değeri anlama ve içselleştirmeye yönelik” kazanım ölçümü yapılır.

Çocuklar

Haydi
Resim Çizelim

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: GİRİŞİMCİLİK BECERİM

: SAYGI (ÖZ SAYGI)

: 10 DAKİKA

: ORTAOKUL - LİSE

KAZANIMLAR

- » İletişim becerisini geliştirir.
- » Birlikte yaşamalarını destekleyen değerleri tanır.
- » Özgüven becerisi geliştirir.
- » Kendini Değerlendirme Becerisi Kazanır.
- » Sorun Çözebilme yeteneği geliştirir.

ETKİNLİK SÜRECİ

Bu çalışmada özdenetim konusu ile etkinliğe geçiş önemli bir yer tutar.

- » Özdenetim nedir? Sorusu yöneltilir. Daha sonra öğretmen;
- » Özdenetim; kişinin kendisini, duygu ve düşüncelerini kontrol edip yönetmesidir.
- » Özdenetim, hedef belirleme ve bu hedeflere göre kendini harekete geçirmesidir.
- » Özdenetim, aksiliklere rağmen yoluna devam edebilme, can sıkıcı ya da moral bozucu gelişmelere takılıp kalmadan yarışı sürdürebilmesidir.
- » Özdenetim kendine sınır koyabilmektir.
- » Diyerek etkinliğe giriş yapar.
- » Çocuklara sınır koyma, kendine hakim olma, denge, planlılık, kararlılık, azim gibi kelimelerin anlamlarını düşünerek bu kelimelere dikkat çeker.
- » Tüm bu kavramlar ışığında kendini değerlendirme çalışması yapılır.
- » Aşağıdaki iki soruyu kendimize sormanız sizi cesaretlendirir, özgüveninizi artırır ve pozitif bir bakış açısı yakalamanızı sağlar.

1. Bir iş için elimden gelenin en iyisini yaptım mı?

2. Bunu yaparsam ne kazanırım ne kaybederim?

Özsaygı çalışmasının öğrenciler üzerinde nasıl bir etki yarattığı öğretmen tarafından gözlemlenmelidir.

Hiç kimse sizin izniniz
olmadan sizi küçük
hissettiremez.

E.ROOSEVELT

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: MÜZE GEZİSİ

: SAYGI - KÜLTÜREL DEĞERLERİ TANIMA

: 2 DERS SAATİ

: ORTAOKUL - LİSE

KAZANIMLAR

- » Kendilerini sanat yoluyla ifade eder.
- » Görsel sanatlarla ilgili teknikleri ve yöntemleri kullanma becerisi kazandırır,
- » Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk alarak planlı çalışmayı ve zamanı verimli kullanmayı alışkanlık hâline getirir
- » Sanatsal çalışmalarında teknolojik olanaklardan yararlanmayı öğrenir,
- » Görsel dünyayı doğru algılayarak algı birikimini ve hayal gücünü artırır,
- » Kültürel değerleri tanır.

ETKİNLİK SÜRECİ

Öğretmen; günümüzde tarihî çevrelerin ve müzelerin eğitici rolünün, çok etkili ve önemli bir hâle geldiğini anlatarak eğitim sürecine giriş yapar.

Öğrencilere, tarihi yerlerin ve eserlerin neler olabileceği sorusu yöneltilir. Öğrencilere kısa bir bilgi verilir.

Ülkemiz tarihî ve kültürel eserler bakımından çok zengin bir mirasa sahiptir. Zengin bir kültür hazinesine sahip olan ülkemizde, ne yazık ki tarihî çevre ve müzelere karşı duyarlılığın, tarihî eserlere sahip çıkma ve koruma bilincinin tam anlamıyla oluşmadığı görülmektedir.

Müze ve galeriler ayrıca sahip oldukları zengin koleksiyonlar ve sergileme etkinlikleri yoluyla üzerinde yaşadığımız topraklarda yeşermiş olan farklı kültürlerin kuşaktan kuşağa aktarılmasına, farklı kültürlerin tanınmasına ve farklı insan ve topluluklarına yönelik hoşgörü geliştirilmesine, dolayısıyla dünya barışına önemli katkılar yapmaktadır. (Buyurgan, 2005).

Öğrencilere tarihi alanları gezip gezmedikleri sorusu yöneltilir. Tarihi yerinde görüp o atmosferi soluyarak yaratılan kültür mirasına duyarlılık kazanmaları için ilde bulunan Antalya Müzesine gezi düzenleyeceklerini söyler.

Müze gitmeden önce; müzenin tarihi, müzede yer alan eserler hakkında öğrenciler bilgilendirilir.

Müze dönüşü, gördükleri ve öğrendikleri konular üzerine kısa sohbet gerçekleştirilerek, zengin bir kültür hazinesine sahip olduğumuz vurgulanır. Öğrencilerin de aileleri ile birlikte öncelikle yaşadıkları ilden başlayarak , ülkenin tüm güzelliklerini görmeleri önerilir.

Antalya - Üçkapılar

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: ADALETLİ OLABİLİRİM

: SAYGI - ADALETLİ OLMA

: 15 DAKİKA

: İLKOKUL - ORTAOKUL

KAZANIMLAR

- » Sorunların farkına varır.
- » Olumlu değerlere uygun davranır.
- » Başkalarının haklarına saygı gösterir.

ETKİNLİK SÜRECİ : Öncelikle, öğrencilere adalet kelimesin anlamı sorulur. Öğrencilerle adaletli olma konusunda sohbet edilir.

Daha sonra mini bir anket çalışması yapacakları ifade edilir.

- Size göre adaletli olmak ne demektir?
- Futbol ya da basketbol gibi spor karşılaşmalarında hakemlerin size göre, haksız bir karar vermesi durumunda neler hissedersiniz?
- Hangi meslek gruplarında adaletli olmak çok daha ön plandadır ve önemlidir?
- Sizce bir okulda kurallar sürekli değişirse ne gibi olumsuzluklar yaşanır?
- Adaletsiz bir durumla karşılaştınız mı?
- Siz adil davranır mısınız?

Öğrencilerin düşüncelerini harekete geçirecek bu sorularla, "adaletli insanın sahip olabileceği nitelikler" üzerinde düşünmeleri sağlanır.

Örneğin adaletli biri;

Bencillik yapmaz.

Eşit paylaşır.

Herkesi düşünmeye çalışır.

Tartışma sonrasında kalp kırdığını hissederse özür diler.

Olayları çok yönlü düşünür.

Haksızlıklara karşı gelir.

Öğrenciler üzerinde farkındalık yaratan bu çalışma, ilerleyen zamanlarda farklı bir çalışma ile devamı sağlanarak değerlerin pekişmesi ve davranışa dönüşmesi sağlanmalıdır.

Haklarımız, görevlerimizi
yerine getirdikçe artar.

Anonim

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: 5 Aralık Kadın Hakları Günü (Belirli gün ve haftalar kapsamında)

: SAYGI

: 15 DAKİKA

: ORTAOKUL - LİSE

KAZANIMLAR

- » Türk kadının sosyal ve siyasî haklarını değerlendirir.
- » Atatürk'ün kişiliğini ve özelliklerini kavrar.
- » Bilgi, beceri, kavram öğretimi gerçekleştirir.
- » Sorumluluklarının yerine getirilmesinin sonuçlarını fark eder.
- » Toplumun ihtiyaçlarını ve hizmet eden kişi veya kuruluşları tanır.
- » Çevresindeki sosyal olayları anlamlandırarak, yorumlar ve neden sonuç ilişkisi kurar.
- » Araştırma-sorgulama becerisi geliştirir.
- » Eleştirel düşünme becerisi geliştirir.

ETKİNLİK SÜRECİ :

Etkinliğe başlamadan önce dersin devamlılığı ve öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyinin dikkate alınması önemlidir.

Öncelikle, birey olarak toplumsal haklarımız ve görevlerimiz olduğu ifade edilerek, Atatürk'ün kadınlara birçok haklar verdiği anlatılır. Özellikle siyasi, sosyal, kültürel ve eğitim alanında sağlanan haklar ve bunların önemini üzerinde durulur.

Tarihe baktığımızda kadınlarımızın kurtuluş savaşı sırasında kadınların cephede, cephe gerisinde yaptıkları faaliyetlerle ilgili konuşur. Kurtuluş savaşının kahraman Türk kadınları hakkında sohbet edilir. Belirli gün ve hafta kapsamında okul etkinliklerine katılım sağlanır. Sınıf içerisinde konu ile ilgili kompozisyon yazmaları istenir. Yazılan kompozisyonlar okul panosunda sergilenir.

*"Sevgi, şifadır.
Sevgi güçtür.
Sevgi, değişimin mührüdür."*

Hız. Mevlana

ÖLÇÜLÜDÜR

SAYGI

SEVECENDİR

İYİ

BİLİR

DÜRÜSTLÜKTÜR

ADALETLİDİR

BARİŞTİR

SEVGİ

değerini özümseyen ve davranışa dönüştüren bir birey;

DEDİKODU
YAPMAZ

İYİ

NİYETLİDİR

EMPATİ

KIRAR

HATA

ARANMAZ

İÇTENLİKTİR

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: KENDİMİ TANIYORUM

: SEVGİ

: 15 DAKİKA

: OKULÖNCESİ - İLKOKUL

KAZANIMLAR

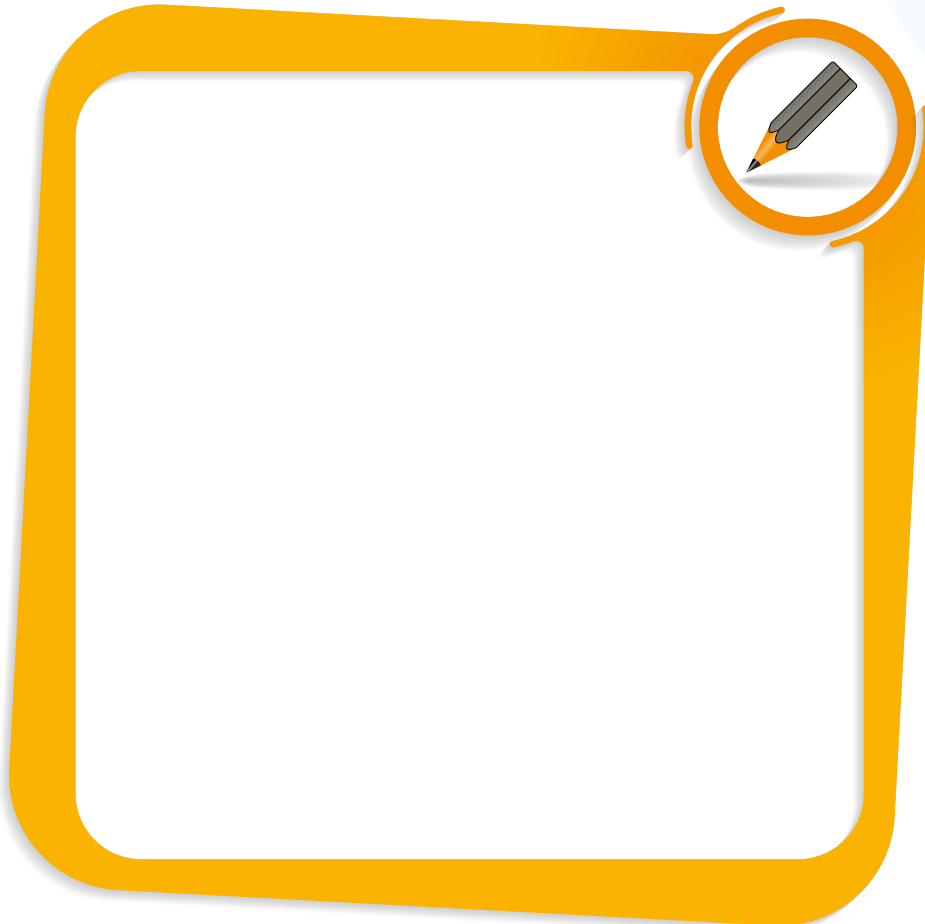
- » Kendi becerilerini fark eder
- » Kendine güvenir
- » Kendini Değerlendirme Becerisi Kazanır.

ETKİNLİK SÜRECİ :

Öğretmen öğrencilere "**Kendinizi Tanımlayınız**" çalışmasını yapacağız diyerek etkinliğe giriş yapar. Öğrencilerden kendi özelliklerini bir aynaya bakarak anlatmalarını ister. Her öğrencinin kendini ifade etmesi için yüreklendirir. Önce fiziksel özelliklerini anlatmalarını sağlar. Daha sonra huylarını, sevdikleri ya da sevmedikleri şeyleri tanımları için fırsat verir. Öğrencilerin sesli olarak kendilerini ifade etmeleri için cesaretlendirir. Buradaki amaç öğrencilerin kendi özelliklerini fark ederek **kendilerini değerli hissetmeleri** yani **kendi özelliklerini sevmelerini** tanımlar.

Bu çalışma resim yapma çalışması ile pekiştirilir.

KENDİ RESMİM

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: SEVGİ MEKTUPLARIMIZ

: SEVGİ

: 25 DAKİKA

: İLKOKUL - ORTAOKUL

KAZANIMLAR

:

- » Başkalarının duygularının farkında olur.
- » Bireysel, eşli ya da grupta çalışma becerileri sergiler.
- » Manevi paylaşımların insan için olumlu olabileceğini fark eder.
- » İnsanların birlikte yaşamlarını destekleyen değerleri tanır.

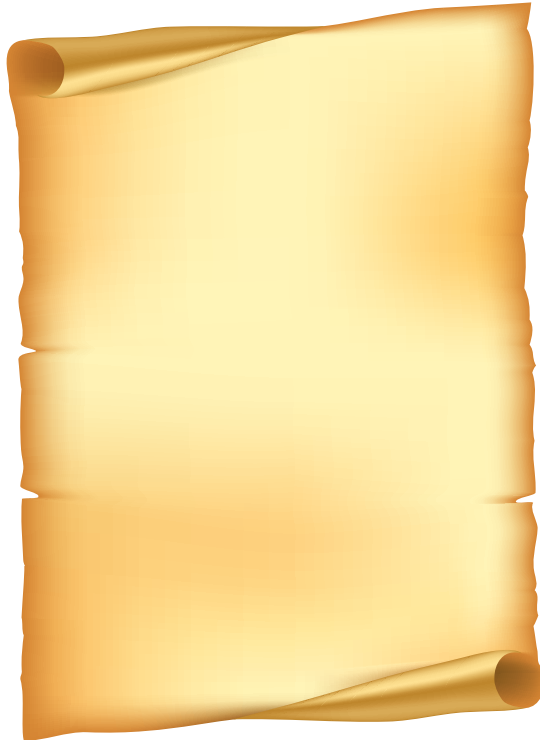
ETKİNLİK SÜRECİ :

Öğretmen öğrencilere "Sevgi sizce ne anlama gelir?" , "Sevgi sözcüğü size neyi ifade eder?" sorularını yöneltir.

Öğrenciler duygu ve düşüncelerini ifade ederler. Ardından tüm öğrencilerin bir arkadaş seçerek ona mektup yazmasını ister. Arkadaşının sevdiği yanlarını, anılarını paylaşmalarını sağlar. Bu çalışmada her hangi bir öğrencinin dışarıda kalmaması için önlem alınmalıdır.

Mektuplar yazıldıktan sonra öğrenciler birbirlerini mektuplarını verir. Okumak isteyen öğrenciler, mektuplarını okuyarak paylaşımda bulunur. Öğretmen bu çalışma ile öğrencilerin özellikle akran ilişkilerinde olumlu olmalarını, empati kurmalarını, birbirlerinin güzel yönlerini görerek iletişim kurabilmelerinin sağlar.

Sevgi ile yaklaşmanın kendilerine değer kattığını, yaşamları boyunca sevgi değerinin onların kişiliğini daha anlamlı değerler katarak yücelteceği duygu ve düşünceleri ortaya konulur.

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: AİLE ETKİNLİĞİ

: SEVGİ

: 40 DAKİKA

: AİLELER

KAZANIMLAR

:

Okulda yürütülen değerler eğitimi çalışmaları hakkında farkındalık sağlanması, ailelerin çocuklarına karşı olan tutumlarını değerlendirme fırsatı verilmesi.

Ailelerin çalışmalara daha çok katılımının sağlanması amacıyla, iki oturum şeklinde, farklı saatlerde aile eğitimleri yapılmalıdır. Öğretmen ailelere; değer kavramının önemi, ailedeki yeri ile ilgili bir tanımlama ile giriş yaptıktan sonra konuyu örneklerle açıklar. Karşılıklı sohbet ederek, yaşantıdan örnekler verilerek her ailenin duygu ve düşüncelerini paylaşmaları sağlanır.

Değer kavramı ailede başlar ve bireyin hayatı boyunca içinde bulunduğu sosyal çevre ile şekillenir, gelişir ve kazanılır. Sevgi değerini ele alacak olursak; değeri öğretmenin 3 basit yolu vardır. Özellikle asılsız nefret dediğimiz duygunun yok etmenin örneklerini sıralayabiliriz. Buradaki yargı “özgürce sevmeyi” çocuklara öğretmenin üç basit yolu :

» Muhtemelen onu söylemek istemiyor

☀ Çocuklarınıza **başkalarının kurduğu cümleleri, iyi düşünmelerini, yorumlamalarını** öğretin. Bunu yapmanın en iyi yolu onlara rol model olmaktır. Aile bireyleri hakkında iyi ve olumlu düşünmeyi, açığa vurulmamış olumsuz motif ve davranışları olumlu cümlelerle onlara söylemeyi kendinize öğretmelisiniz

❗ **“kızım odasını temizlemiyor çünkü o tembel”**

❗ **“Oğlum oyuncaklarını kırdı çünkü o oyuncaklarına değer vermiyor”**

Ailemizin olumsuz davranışlarına kurduğumuz olumsuz cümleler, bizleri daha da kızgın yapar. Kızdığımızda ise yüksek sesle düşünür ve kurduğumuz cümleler onları yargılayıcı ve suçlayıcı olur. Aile bireylerinin davranışlarını olumlu niyetlerle değerlendirmemek, onların olumsuz davranışlarını suçlayıcı olur.

✓ **“kızım normal bir genç gibi davranıyor, temizlik öncelikleri arasında değil”**

✓ **“oğlum farklı şeyler almak ve oyuncaklarının nasıl çalıştığını görmeyi seviyor”. Sadece meraklı olmaya çalışıyor”**

Bu düşünce şekli aile bireylerine de anlatmak, öğretmek, ailede birebir yaşanan olaylardan örnekler vermek, onların olumsuz davranışları algılamada, diğerlerinin olumsuz davranışlarına verdikleri tepkilere kurduğu cümlelerde iyi düşünmelerini yorumlamalarına da etki edecektir.

☀ **Sevgiyi öğretmenin diğer bir yolu da başkalarının düşüncelerini öğretmektir.** Çocuğunuz yazları sürekli bir kampa gidiyor ise kamp konusunda deneyimlidir. Çocuklar genelde benmerkezci olurlar. Empati kuramazlar. Hatta yeni kampa katılan öğrencileri kabullenmede istekli davranmazlar. Bu aslında her ortam için geçerlidir. Çıkış noktası ise onların eve döndükleri ilk anda sorulacak sorulardan biri- kampa yeni çocuklar var mıydı? Onların alışması için neler yaptınız? Eğer anne babalar böyle bir durumda yani kampa gitmeden önce yeni katılan öğrencilere karşı duyarlı olmalarını hatırlatırlarsa çocuklar bu davranışı uygulayacaklardır. Yardımsever olmaları onlarda sevginin temelini öğretecektir.

☀ Sevgiden geçen diğer bir yolda da dedikodu kültürünü ortadan kaldırmayı öğretmektir.

Hepimiz biliyoruz ki; dedikodu zararlıdır ve çocuklar etraflarında bu tür konuşmalara kulak misafiri olurlar. Olumsuz ve yargılayıcı cümleler duymak, çocukların başkalarını yargılamasını öğretir ve ilişkileri zedeler. Bu da çocuklarımızı sevgiden uzak korku ve kaygıyla büyümelerini gerçekleştirir. Onlarda bu derece sert ve yargılayıcı olacaktır. Bu nedenle evinizde bu durumdan uzak yaşamalısınız. Çocuklara insanları yargılamadan sevmeyi öğretmek en önemli derslerimizden bir olmalıdır. Onlara olumsuz konularda olumlu düşünmeyi ve yargılamayı öğretmek, diğer insanları düşünmelerini hatırlatmak ve dedikodudan kaçınmak, sevgiyi öğretmenin üç etkili yoludur.

*Aile cemiyetin temel ve tabii unsurudur,
cemiyet ve devlet tarafından korunma
hakkını haizdir.*

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi - Md. 13

ALÇAK
GÖNÜLLÜDÜR
MERHAMETLİDİR
FİKİRLERE
SAYGI
DUYAR

YARDIMLAŞMA VE İŞBİRLİĞİ

sahibi birey;

EDER
YARDIMLAŞMAYA
KATKI
SAĞLAR
İYİ
NİYETLİDİR
EKİP
ÇALIŞMASI
YAPAR
TEŞVİK
EDER
PAYLAŞIMCIDIR

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: ATATÜRK VE YARDIMSEVER KİŞİLİĞİ

: YARDIMLAŞMA VE İŞBİRLİĞİ

: 15 DAKİKA

: LİSE

KAZANIMLAR

:

- » Atatürk'ün hayatıyla ilgili olayları kavrar.
- » Atatürk'ün kişiliğini ve özelliklerini kavrar.
- » Atatürkçülüğün önemini değerlendirir.
- » Atatürk'ün millî tarihimize verdiği önemi değerlendirir.

ETKİNLİK SÜRECİ :

Bu aşamada ön hazırlık, zihinsel hazırlık, ön bilgileri harekete geçirme-konu belirleme, amaç, yöntem ve teknikleri belirleme, kuralları gözden geçirme, konuşma, yazma, görsel sunu çalışmaları yaptırılmalıdır.

Atatürk'ün hayatı ile giriş yapılarak kişilik özellikleri anlatılır. Mustafa Kemal'in ileri görüşlülüğü, vatan ve millet sevgisi, kararlı ve mücadeleci oluşu anlatılır. Mustafa Kemal'in yöneticiliği, planlı çalışması, birleştirici ve bütünleştirici oluşu, milli iradeye verdiği önem örneklerle açıklanmalıdır. Öğrencilerden araştırma ödevi istenerek hazırbulunuşlukları sağlanır. Atatürk'ün yardımsever kişiliği ile ilgili araştırmalarını sunmaları, yorum yapmaları ve etkinliği değerlendirmeleri istenir.

Öğrencilere örnek anlatım:

Mustafa Kemal Atatürk, çok yönlü ve üstün kişiliği olan bir liderdir. Birinci Dünya Savaşı sonunda imzalanan Mondros Ateşkes Anlaşması'yla ortaya çıkan tehlikeli durumu ilk olarak görüp milletin dikkatini çeken odur. Mustafa Kemal, Amasya Genelgesi'nde, vatanın bütünlüğünün ve milletin istiklalinin tehlikede olduğunu söyledi. Erzurum Kongresi'nde, milli sınırlar içinde vatanın parçalanmaz bir bütün olduğunu bütün dünyaya ilan etti. Kurtuluş Savaşı'nı bunun için başlattı. Bu konuda hiçbir taviz vermedi. Vatan savunmasını her şeyin üzerinde tuttu. Sakarya Savaşı sırasında "Vatanın her karış toprağı, vatandaşın kanıyla ıslanmadıkça terk olunamaz" diyerek bu konudaki kararlılığını gösterdi. Vatanı için her şeyini feda etmeye hazır olduğunu şu sözü ile açıkça ifade etmiştir: "Yurt toprağı! Sana her şey feda olsun. Kutlu olan sensin. Hepimiz senin için fedaiyiz. Fakat sen Türk Milleti'ni ebedi hayatta yaşatmak için feyizli kalacaksın."

Mustafa Kemal, vatanı ve milleti için canını feda etmekten kaçınmadı. Daha Çanakkale savaşları sırasında Anafartalar grubu komutanı iken en ön safta savaştı. Bu savaş sırasında Atatürk'e bir şarapnel parçası isabet etmiş, fakat sağ cebinde bulunan saati kendisini ölümden kurtarmıştı. Sakarya Savaşı sırasında ise atından düşmüş ve kaburga kemikleri kırılmıştı. Buna rağmen cepheden ayrılmamış, savaşı sedye üzerinden yönetmişti.

Mensubu olduğu Türk Milleti'ne sonsuz bir sevgi besleyen Mustafa Kemal Atatürk, milleti için her türlü zorluğa katlanmış ve kendini ona adanmıştır. Onun "Ben, gerektiği zaman en büyük hediyem olmak üzere, Türk milletine canımı vereceğim" sözü, milletini ne kadar çok sevdiğini göstermektedir.

Yukarıdaki anlatım Atatürk'ün hangi kişilik özelliğini anlatmaktadır? Sizler de araştırma yaparak farklı kişilik özelliklerini bulunuz çalışması ile etkinlik tamamlanır.

“

Benim, Türk milleti için yapmak istediklerim ve başarmaya çalıştıklarım ortadadır. Benden sonra, beni benimsemek isteyenler, bu temel mihver üzerinde akıl ve ilmin rehberliğini kabul ederlerse, manevî mirasçılarım olurlar.”

”

M. Kemal Atatürk

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: SORULARIMIZI CEVAPLAYALIM

: YARDIMLAŞMA VE İŞBİRLİĞİ (Belirli Gün ve Hafta Kapsamında Kızılay Hafta)

: 15 DAKİKA

: İLKOKUL - ORTAOKUL

KAZANIMLAR

:

- » Çevresindeki belli başlı sosyal problemlerin farkına varır.
- » Ülkemizdeki sosyal yardımlaşma kurumlarının çalışmaları hakkında bilgi edinir.
- » Problemi fark eder çözüm yolları önerir.
- » Paylaşmanın önemini fark eder.

ETKİNLİK SÜRECİ :

- ✓ Yardım etmek ne demektir?
- ✓ En son kime yardım ettiniz?
- ✓ Tanıdığınız en yardım sever insan kimdir? Nasıl bir yardım yapmıştır?
- ✓ Ülkemizdeki ulusal yardım kuruluşumuz nedir? Nereelerde, kimlere yardım eder?
- ✓ Arkadaşınız ödevini yaparken yardım istedi. Nasıl karşılık veririsiniz?
- ✓ Başkasının ya da bir arkadaşının senin için yaptığı en güzel şey nedir?

Yukarıdaki sorular sınıf düzeyine göre çeşitlendirilerek sorulmalıdır. Cevaplar doğrultusunda öğrencilerimize konu ile ilgili duygularını ifade eden kompozisyon yazmaları istenebilir.

Kızılay Haftası kapsamında yapılan etkinlikler çeşitlendirilerek, değerlerin bu konu ile nasıl etkileşim içerisinde olduğunu farkına varmaları sağlanır.

ETKİNLİK

: KARINCALAR

İŞLENEN DEĞER

: YARDIMLAŞMA VE İŞBİRLİĞİ

ETKİNLİK SÜRESİ

: 15 DAKİKA

HEDEF KİTLE

: OKUL ÖNCESİ

KAZANIMLAR

:

- » Bir olay veya durumla ilgili olarak başkalarının duygularını açıklar.
- » Kendine güvenir.
- » Toplumsal yaşamda bireylerin farklı rol ve görevleri olduğunu açıklar
- » Başkalarının haklarına saygı gösterir.
- » Neden sonuç ilişkisi kurabilir.
- » Duygu ve düşüncelerini çeşitli yollarla ifade eder.
- » Günlük yaşam becerisi geliştirir

ETKİNLİK SÜRECİ :

İl Milli Eğitim Müdürlüğü Görsel Materyaller 2013 "**Karincalar**" izletilir. İzledikleri görsel materyalden neler anladıkları sorulur. Her öğrencinin cevap vermesi için motive eder. Daha sonra duygu ve düşüncelerini anlatan bir resim çizmeleri istenir. Yaptıkları resmi isteyen öğrenciler anlatır. Drama çalışmaları ile etkinlik desteklenerek ;yardımlaşma ve işbirliği hakkında farkındalık oluşması, değeri yaşantısal düzeyde zihinde anlatmaları sağlanır.

Yardımlaşma ve işbirliğinin öğrencilerin duygu ve düşüncelerini dikkate alarak yapılan etkinlik farklı çalışmalar ile pekiştirilir.

- » Gezi
- » Resim çalışması
- » Drama
- » Sosyal Sorumluluk Projelerinin geliştirilmesi

Yardımlar tıpkı çiçek gibidir. Ne kadar taze ise insanları o kadar memnun eder.

CHILLON

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: YARDIMLAŞALIM

: YARDIMLAŞMA VE İŞBİRLİĞİ

: BİR HAFTA

: LİSE

KAZANIMLAR

- » Öğrencilerin Sinema Sanatını Tanımalarını Sağlamak.
- » Kısa Film Yapımını Özendirmek,
- » Öğrencilerin özgüvenlerini, estetik duyum ve beğenilerini geliştirmek,
- » Girişimcilik becerisinin gelişmesini sağlamak
- » Duygu ve düşüncelerini estetik yollarla sergilemelerini sağlamak

ETKİNLİK SÜRECİ :

Öğrencilerden yardımlaşma ve işbirliği değerini anlamaya yönelik beyin fırtınası yapmaları istenir. Sınıf gruplara ayrılır. Konuyla ilgili bir senaryo yazmaları istenir. Gruplar senaryolarını anlatarak sınıf ortamında paylaşımları sağlanır. Bu çalışmada aileler aile katılımı adı altında çalışmalara dahil edilebilir. Senaryo şartlar dahilinde çekimi yapılarak materyal üretimi sağlanır.

Çekim yapılırken ekip ve sorumlulukları belirlenir. Senaryo yazımından sonra oyuncular , mekan , konunun işlenmesi dikkate alınarak bir çekim yapılması için çocuklara rehberlik yapılmalıdır.

Genç Çınarlar Kısa Film Yarışmasına yönelik olarak hazırlık çalışması da yapılabilir. Kitapta yer alan Genç Çınarlar Kısa Film Yarışması şartnamesinde yer alan bilgiler öğrencilere anlatılarak bir ön çalışma yapılabilir.

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: EMPATİ KUR

: YARDIMLAŞMA VE İŞBİRLİĞİ

: 20 DAKİKA

: İLKOKUL

KAZANIMLAR

- » Duygu ve düşüncelerini uygun yola ifade eder.
- » Başkalarının duygularını ifade eder
- » Başkalarının haklarına saygı gösterir.

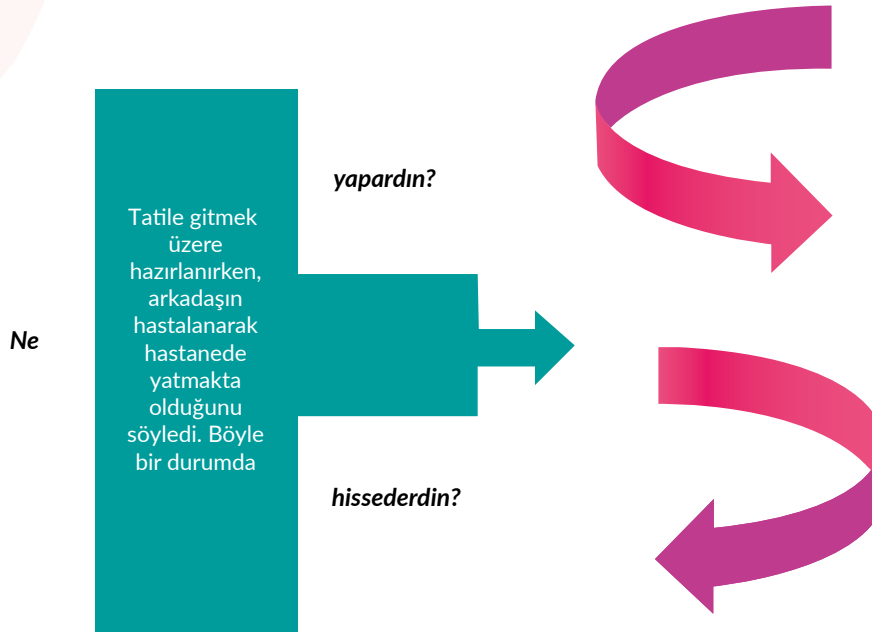
ETKİNLİK SÜRECİ :

Öğrencilere “empati” nin kelime anlamı sorulur. Daha sonra öğretmen, empatinin kelime anlamını söyler. “Başkalarının düşünce ve duygularını anlama yeteneğimiz, bunları kendi düşünce ve duygularımızla karşılaştırabilmemizin derecesine bağlıdır. Keder yahut korku gibi, kendi hissettiğimizden daha yoğun duyguları yaşantılarımızla kıyaslayarak, anlama biçimidir.” Öğretmen örnekler vererek açıklamayı zenginleştirir. Daha sonra öğretmen **EMPATİ KUR** adlı etkinliğimize başlayacağız. Diyerek etkinliği açıklar.

Size verdiğim çalışma kâğıtlarında yer alan cümleyi okuyarak kendi duygu ve düşüncelerinizi ifade edin.

Ne yapardın?

Ne hissederdin.

Öğrencilerin yaptıkları çalışmayı, sözlü olarak anlatmaları istenir. Sınıf ortamında sergilenen duygu ve düşünceler hep birlikte öğretmen kontrolünde değerlendirilir. Benzer konular ele alınarak etkinlik çeşitlendirilir.

İYİLİK VE HOŞGÖRÜ

İyilik bilen ve hoşgörülü bir birey;

SABIRLI DENGELİDİR
HAYATILIDIR
HASSASİYET
GÖSTERİR
SEVECEKENDİR

BİRLİK
BERABERLİĞİ
SEVER
MUTLUDUR
EMPATİ
KURAR
ANLAYISLIDIR
POZİTİF
DÜŞÜNCEYE
SAHİPTİR

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: TRAFİKTE HOŞGÖRÜ

: İYİLİK VE HOŞGÖRÜ

: 20 DAKİKA

: OKUL ÖNCESİ - İLKOKUL

KAZANIMLAR

- » Okulu ve okul içindeki ilişkileri tanımasını sağlar.
- » Grupla çalışma, akranlarıyla iş birliği yapma ve sosyal katılım becerilerini geliştirir.
- » Düşünme, sorgulama, farklı düşünceler ve çözümler üretme becerilerini geliştirir.
- » Zamanı algılama ve etkili kullanma becerilerini geliştirir.
- » Trafikte güvenliği için farklı hava koşullarında nelere dikkat edeceğini bilir.
- » Trafik işaretlerinin anlamlarını kavrar.
- » Trafikte birbirimizde anlayışlı davranabilme becerisi kazanır.

ETKİNLİK SÜRECİ :

Öğrencilerle öncelikle trafik kuralları hakkında sohbet edilir. Trafikte yaya olarak ve sürücü olarak bildikleri kurallar nelerdir? Sorusu yöneltilir. Ardından öğrencilerle trafikte karşılaştıkları sorunlar hakkında sohbet edilir.

Trafikte birbirimizde anlayışlı davranmak, yol hakkı kiminse ona yol vermek, karşımızdaki bir hata yaptığında ona sinirlenmemek, trafik ışık ve levhalarına dikkat etmek, yaya, çocuk ve yaşlılara yol vermek gösterebileceğimiz hoşgörü ve iyilik davranışlarıdır.

Ayrıca trafikte insana değer vermek ve duyarlı davranmak önemlidir. Çünkü duyarlı davranır ve karşımızdakini hayatına kendimizinki gibi değer verirse, kazaların olmasını engelleyebiliriz. Ayrıca trafikte bir kaza gördüğümüzde yaralı insanlara yardım etmeli, hastaneye gitmesine yardımcı olmaya çalışmalıyız. Ambulans geçerken, duyarlı davranarak insanların hayatlarının kurtarılmasını sağlayabiliriz. Denilerek öğrencilerde kısaca neler düşündüklerini ifade etmelerine fırsat verilir.

Trafikte nasıl iyilik yapabiliriz? Konulu afiş tasarımları istenir. Yapılan afişler okul panosunda sergilenir.

ETKİNLİK**İŞLENEN DEĞER****ETKİNLİK SÜRESİ****HEDEF KİTLE**

: ONLAR NELER OYNAMIŞ, BEN NE OYNUYORUM?

: İYİLİK VE HOŞGÖRÜ

: 20 DAKİKA

: İLKOKUL - ORTAOKUL

KAZANIMLAR

- » Arkadaşları ile iyi ilişkiler geliştirir.
- » Arkadaşlarıyla oynarken uygun davranışlarda bulunur.
- » Bireysel ve grup çalışmalarında olumlu değerleri gözetir.
- » Hataları doğal karşılama becerisi geliştirir.
- » Her insanın değerli olduğunu kavrar.
- » Sorunlara farklı çözümler önerir.
- » Duygu ve düşüncelerini uygun biçimde ifade eder..
- » Geleneksel çocuk oyunları hakkında bilgi sahibi olur.
- » Oyun alanları ile çağdaş kent ilişkisini sorgulayabilme becerisi geliştirir.

ETKİNLİK SÜRECİ :

Öğrencilere iyilik ve hoşgörünün ne anlama geldiği sorularak, öğrencilerin bilgi düzeyleri ölçülür. Daha sonra öğretmen; öğrencilerle iyilik yapmanın ve hoşgörülü olmanın insana neler kazandırabilecekleri üzerine sohbet edilir. Daha sonra öğretmen mini bir anket yapar.

 # En çok hangi oyunları oynamayı seversiniz.

Bilgisayar Oyunları	( )
Bahçe Oyunları,	( )
Sportif Oyunlar (Basketbol, Futbol Vb	( )
Masa Oyunları	( )
Diğer (Açıklama)	( )

 # Oyun Oynarken;

Bireysel oyunlarımı tercih ederim	( )
Takım oyunlarını tercih ederim	( )

 # Bir anlaşmazlık yaşadığımda;

Oyunu bırakırım	( )
Anlaşma yoluna giderim	( )
Arkadaşımin dediği olur.	( )

Sen bakmasını bil
de,dikende gül gör, dikensiz
gülü herkes görür.

MEVLANA

Oyun bittiğinde oyunda yaşadığımız sıkıntıları, anlaşmazlıkları yapıcı yönde tartışırız.

Evet ( )

Hayır ( )

Anket için beş dakika yeterli olacaktır.

Öğretmen anketi kısa bir sürede değerlendirdikten sonra, ortak olan cevaplar öğrenci ismi vermeden öğretmen tarafından açıklanır. Sonucun nedenleri üzerinde durulur. Temelinde hoşgörünün ve iyiliğin yer aldığı öğretmen tarafından anlatılır.

Öğretmen daha sonra yeni bir etkinlikte dikkatleri farklı bir boyuta çeker.

Eskiden oynan geleneksel oyunlarımızın eğlenceli olduğu, kuralının ise hoşgörüye dayalı olduğu anlatılarak teneffüs saatinde öğrencilerle geleneksel bir oyun oynayarak etkinliği yaşantısal boyutta içselleştirilmesini sağlar. Davranış kazandırılırken, geleneksel Türk oyunları da öğrenilmiş olur.

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: DEĞERLER KARTI

: İYİLİK VE HOŞGÖRÜ

: 20 DAKİKA

: LİSE

KAZANIMLAR

- » Kendisine ve çevresindeki kişilere değer verir.
- » İnsanlığın insanî değerlerle korunup geliştirileceğini kabul eder.
- » Farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerlerinin toplumsal yaşamı zenginleştirdiğini kavrar.
- » Birlikte yaşama kültürü için diyalog ve etkili iletişimin önemini fark eder.

ETKİNLİK SÜRECİ :

Özgürlük, eşitlik, kardeşlik, adalet, sevgi, saygı, hoşgörü, dostluk dayanışma kavramları için birer kart oluşturulur. Her öğrenci kendi kartındaki kavramı farklı yöntemler (drama, resim, afiş vb.) kullanarak anlatır. Daha sonra Mevlana, Yunus Emre, H. Bektaşî Veli vb kişilerden konuyla ilgili özlü sözler sınıf ortamında birlikte yaşama açısından değerlendirilir.

Adalet**Sevgi****Hoşgörü****Dostluk****Saygı****Eşitlik****Kardeşlik****Özgürlük**

UYUMLUDUR

HUZUR
VERİR

DOĞAYLA

BARİŞİKTİR

BARİŞ

sahibi birey;

MUTLULUK
VERİR

ÇEVRESİNE
DOĞRULUR

BARİŞ
HOŞGÖRÜ
İSTER

ETKİNLİK

: DOĞA İLE BARIŞ

İŞLENEN DEĞER

: BARIŞ

ETKİNLİK SÜRESİ

: 15 DAKİKA

HEDEF KİTLE

: OKUL ÖNCESİ

KAZANIMLAR

:

- » Problemi fark eder, çözüm yolları önerir.
- » Duygu ve düşüncelerini çeşitli yollarla ifade eder.
- » Kendini yaratıcı yollarla ifade eder.
- » Olumlu-Olumsuz duygularını olumlu sözel ifadeler kullanarak açıklar.
- » Sorumluluklarını yerine getirir.
- » Çevredeki güzelliklere değer verir.
- » Neden sonuç ilişkisi kurar.

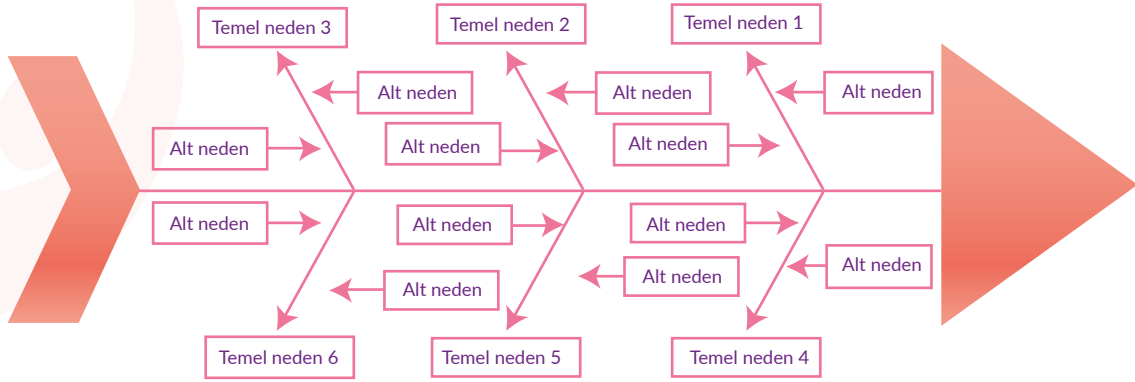
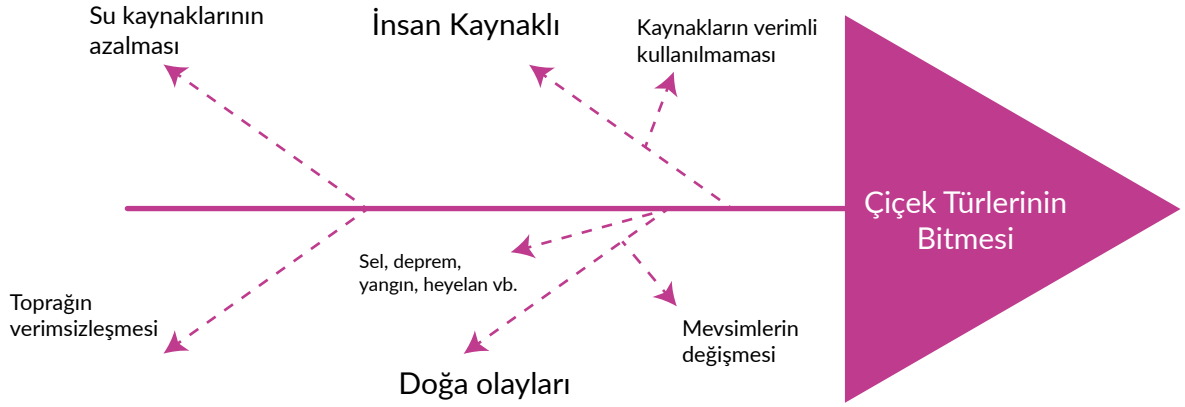
ETKİNLİK SÜRECİ :

Öğrencilere, doğada gördüğünüz güzellikler nelerdir? Sorusu yönetilerek farkındalıkları ölçülür. İlk resimlerini yapmaları istenir. Yapılan resimler anlatıldıktan sonra öğretmen öğrencilere doğamızdaki güzelliklerin korunması gerektiğini söyler. Neler yapabilecekleri hakkında bilgi verir. Hatta kaynakları verimli kullanarak doğayı korumak için önemli bir adım atmış olduğumuz söylenir. Aile katılımı ile okul bahçesine fidan dikilir. Çocuklarla zaman zaman bahçe bakımları yapılarak sonuçları hep birlikte gözlemlenir. Kalite tekniklerinden balık kılçığı tekniği kullanılarak neden sonuç ilişkisi kurar. Bu çalışma ile doğayı korumanın, doğa ile barışık olmanın, önemi üzerinde durulur aynı zamanda da sorumluluk değeri de pekiştirilmiş olur.

Bariş, herşeyi hazmeden
mutluluktur.

VICTOR HUGO

Öncelikle sebepleri araştırılacak ilgili kalite unsuru grafiğin en sağına yazılır. Daha sonra ana ve alt sebepler grafiğe eklenerek diyagram tamamlanır. Bu sebepler araştırılırken olabildiğince mesleği uygun olan velilerden ya da kurumlardan da yararlanılır. Gerçekliği yakalamak için bu **beyin fırtınasının** yapılması önemlidir. Grafik öğrencilerin düşüncelerine göre yapılmalıdır. Sebepler yazılırken tarafsız davranmalı, fakat çözülebilir olmalarına özen gösterilmelidir

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: ŞİMDİ NE YAPMALIYIM?

: BARIŞ

: 15 DAKİKA

: İLKOKUL - ORTAOKUL

KAZANIMLAR

- » Olumsuz tutum ve davranışlarla baş etme becerisi geliştirir.
- » Olumlu olumsuz duygularını olumlu sözel ifadeler kullanarak açıklar
- » Hata yapabileceğini kabul eder.
- » Hatalarının sonuçlarını fark eder.
- » Birlikte yaşama şartlarını öğrenebilme becerisi geliştirir.

ETKİNLİK SÜRECİ

- Öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerinde neler bekledikleri
- Küstükleri zaman birbirlerine karşı nasıl bir tutum ve davranış içine girdikleri
- Arkadaşlarının birbirleriyle küstüklerinde neler hissettikleri
- Barışmak için neler yapabildikleri ile ilgili sohbet edilir.
- Daha sonra öğrencilerden küstükleri bir arkadaşına ya da kırgınlık yaşadığı bir arkadaşına bir yazı, mektup vb yazmaları istenir.
- Gerçek ya da hayali bir kırgınlık üzerine de yazılabilir.

Bu çalışma ile, öğrencilerde arkadaşları ile uyum içerisinde, empati kurarak, iletişim becerisi geliştirmeleri sağlanır. Barış değerini içselleştirerek, kavramı diğer barış kavramları ile bütünleştirmesi sağlanır. Örneğin kendi ile barışık olan, bir bireyin arkadaşları, ailesi, toplum, doğa, dünya vb ile de barışık olma durumunu anlayacaktır.

ETKİNLİK

: BARIŞ

İŞLENEN DEĞER

: BARIŞ

ETKİNLİK SÜRESİ

: Bu çalışma iki günlük bir çalıştay gibi yapılabilir.

HEDEF KİTLE

: LİSE

KAZANIMLAR

:

- » Olumsuz tutum ve davranışlarla baş etme becerisi geliştirir.
- » Hata yapabileceğini kabul eder.
- » Hatalarının sonuçlarını fark eder.
- » Birlikte yaşama şartlarını öğrenebilme becerisi geliştirir.
- » Birlikte iş yapabilme becerisi kazandırır.
- » Empati Kurar.

ETKİNLİK SÜRECİ

: Barış değerinin kuramsal bir tartışmadan çıkıp uygulamada uzlaşmacı çatışmalara çözüm yolu bulma ve barışçıl bir zihin yapısı oluşturulması esas alınmalıdır.

Çalışma 1. Barış

İlk olarak “Barış” üzerine özlü sözlerin öğrenciler tarafından tartışılması sağlanarak etkinliğe başlanır.

Her öğrenci, barışın onlara neler hissettirdiği, değerden ne anladıkları ya da akıllarına ilk gelen kavramın, materyalin, olayın ne olduğunu kısaca tek bir kelimede ifade etmeleri istenir.

Çalışma 2. Barışı engelleyen olayları bitirme

Bu çalışma ile öğrenciler önyargıları ile yüzleşir. Bir konu belirlenir. Konudaki veriler incelenir. Veriler üzerindeki öğrencilerin önyargılarını ortaya koymaları istenir.

Öğretmen tarafından mini bir anket hazırlanarak öğrencilerin cevaplamaları istenir. Ankette çatışmadan kaçınma, uzlaşma, işbirliği, yarışma, onaylama, kabullenme, iletişim kurma, empati kurmaya yönelik cevaplar olması sağlanır. Böylelikle sert duygusal tepkilerin ve tepkilerinin ne olduğunun farkına varmaları sağlanır. Böylece empati kurabilme, doğru iletişim dili bulma, uzlaşabilme, gibi kavramların da önemini kavrar.

Çalışma 3. Beceri geliştirme

Daha sonra bir tartışma konusu belirlenir. Öğrencilerden ikili gruplar yapılır. Tartışmanın iki öğrenci arasında sırayla savunmaları istenir. Bu çalışma ile öğrencilerde yapıcı tartışma becerisi kazanmalarını sağlar.

Çalışma 4. Değer ve etik ikilem

Bu çalışmada öğrenciler, çeşitli etik ikilemlerle karşılaşarak çözüme ulaştırmanın yollarını dener .

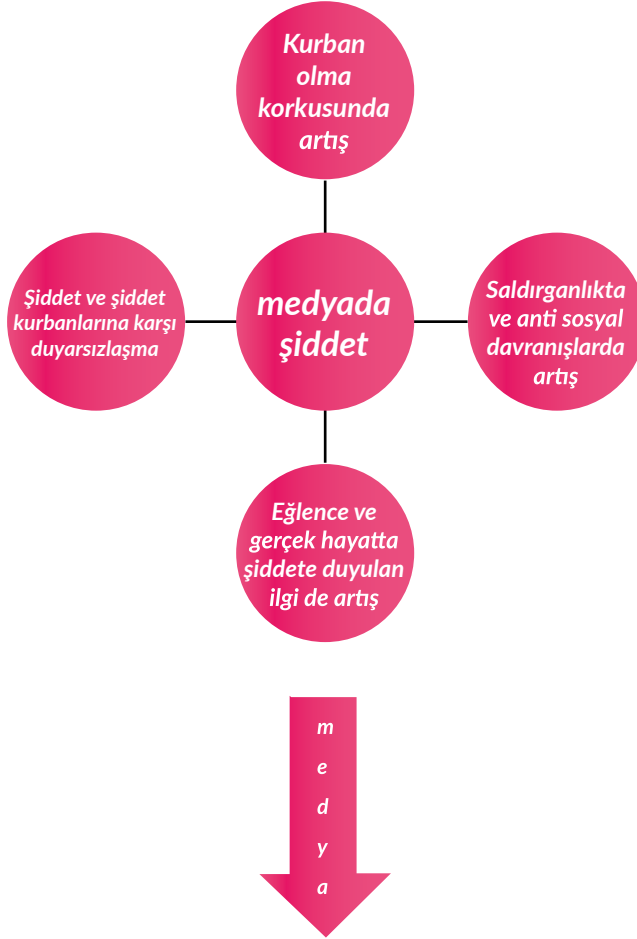
Çalışma 5. Medya ve üzerimizdeki etkileri

Bu çalışma ile öğrencilerde yaşantısal düzeyde bağ kurmaları sağlanır.

Öğrencilerin sık sık muhatap oldukları medya, bilgisayar oyunları vb ele alındığında çocuklar üzerinde önemli bir yere sahip oldukları görülmüştür. Öğrencileri bu konuda yani medya ve şiddet ilişkisi ve

medyadaki olumsuz rol modelleri anlatarak bilinçlendirmek için medyada geçen ,oynadıkları oyunlarda yer alan şiddet olaylarının günlüğünü tutarak, şiddetin olumsuzluğuna yönelik farkındalık kazandırmak amaçlanmıştır.

Bir derneğin hazırladığı raporda yer alan dikkat çeken konulara bakıldığında medyadaki şiddetin sonuçları şöyle belirtilmiştir.

Çocukların ve gençlerin medyadaki şiddet figürlerinin rol model almalarını sağlamakta,

Korku toplumunun oluşmasını sağlamakta,

Korkudan dolayı demir kapı, alarm, kamera gibi ürünlerin satışında artış yaşanarak güvenlik sektöründe palazlanma,

Şiddetin sıradanlaşarak travma yaşayan kişilerde acılarının kat be kat artmasını sağlamakta kısaca şiddet şiddeti doğurmaktadır.

Çalışma 6. çatışma çözme \u00fcsuşmazlık giderme teknikleri

Öğrenciler bu çalışmada ise içsel çatışma, kişiler arası çatışma, aile üyleri arası çatışma, grup içinde çatışma ,sosyal çatışma vb çatışmaları anlatırlar. Gazete haberlerinden de yararlanarak etkinliğı çeşitlendirme yoluna giderler. Barışın sağlanarak uzun ömürlü olması için çeşitli uzlaşma yöntemleri üretirler. Bu çalışma bir öykü ile tamamlanabilir.

Aynur ŞİK - Kemer Fatma Turgut Şen Anadolu Lisesi / Manavgat - ANTALYA

*"Efendiler!
Yetiyecek çocuklarınıza ve
gençlerinize görecekları tahsilin hududu ne olursa olsun
en evvel ve her şeyden evvel Türkiye'nin istikbaline,
kendi benliğine, millî an'a nelerine (geleneklerine)
düşman olan bütün unsurlarla mücadele etmek lüzumunu
öğretilmelidir."*

Mustafa Kemal Atatürk

SAYGI
DUYAR

TARİHİNİ
BİLİR
VATANINI
DOĞRUDUR
TÜRKÇEYİ

HAKLARINI

BİLİR

KÜLTÜREL
MİRASI

YAŞATMAYA
DUYARLIDIR

VATANSEVERLİK

vatansever birey;

VATANDAŞLIK
HAKLARINI

BİLMEKTİR

MARŞINI
VE

BAYRAĞINI

SEVER

İNSANLARIN

HAKLARINA

SAYGI
DUYAR

KÜLTÜREL

BİLİR

ÜSLAPINI
KALKINMAYI
GÖZETİR

DEĞERLERİNİ

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: MASAL ATÖLYESİ

: VATANSEVERLİK - SAYGI

: 45 DAKİKA

: İLKOKUL - ORTAOKUL

KAZANIMLAR

- » Olumlu duygu ve düşüncelerini uygun yolla ortaya koyar.
- » Olumlu değerlere uygun davranır.
- » Kendini yaratıcı yolla ifade eder.
- » Dinlediklerini, izlediklerini uygun yollarla ifade eder.
- » Akran ilişkilerinde davranılması gereken olumlu hal ve hareketlerin farkına varır.
- » Değerlerin insan yaşamındaki önemini fark eder.
- » Öğrencilerin, tarihi kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramalarını gösterebilme becerisi kazanır.
- » Kendilerini sanat yoluyla ifade eder.
- » Görsel dünyayı doğru algılayarak algı birikimini ve hayal gücünü artırır.
- » Kültürel değerleri tanır.
- » Öğrencilerin sinema sanatını tanımalarını sağlar.
- » Geleneksel çocuk oyunları hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlar.
- » Yerel kültürel zenginliklerin küreselleşme sürecindeki yerini fark eder. Kültürel mirası benimseme ve koruma konusunda duyarlı olur.
- » Kültürlenme ve kültürleşme sürecinde kendi toplumsal kültürünü önemini fark eder.
- » Muhakeme becerisi gelişir.

ETKİNLİK SÜRECİ

Bu çalışmada kültürel değerlerimizden, masalların ve Yörük Kültürünün önemine dikkat çekilir. Atlas Dergisi Gençlik Projesi olan “Kayıp Masallar” üzerinden hazırlanan etkinlik kapsamında projenin filmi olan “Köse” gösterilir. Köse, 14 dakikalık kuklalardan bir masalın canlandırmasıyla hazırlanan eğlenceli bir kısa film niteliğindedir. Gösterim öncesi yöreye ait masallar ve bölgedeki Yörük Kültürü eğlenceli biçimde öğrencilere bir sunumla aktarılır. Filmden sonra (aşağıdaki internet adresinden “Köse” filmine ulaşılabilir) masaldan öğrendikleri değerler tartışılır. Filmden akıllarında kalan sahne sorulup o sahnenin canlandırılması öğrencilerden istenir. Öğrenciler bu sahneler ile drama yaparlar.

Kaynak:

Köse Filmi: <https://vimeo.com/80083400>

Kitap: <http://www.atlasdergisi.com/arsiv/kitaplar/kayip-masallar-yoruklerden/20>

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: DOĞA ATÖLYESİ

: SEVGİ, SAYGI VE VATANSEVERLİK

: 4 SAAT

: ORTAOKUL - LİSE

KAZANIMLAR

- » Neden sonuç ilişkisi kurar.
- » Canlıların yaşama hakkına saygı gösterir.
- » Kaynak kullanımı ile ilgili sorumluluklarını fark eder.
- » Çevresi ile barış içinde yaşamının önemin kavrar.
- » Empati kurar.
- » Olumlu duygu ve düşüncelerini uygun yolla ortaya koyar.
- » Çevresini güzelleştirmede ve çeşitli ortamlarda üstlenmesi gereken sorumluluklarını bilir ve görev alır.
- » Sorunların farkına varır.
- » Olumlu değerlere uygun davranır.
- » Grupla çalışma, akranlarıyla işbirliği yapma ve sosyal katılım becerilerini geliştirir.
- » Çevredeki güzelliklere değer verir.
- » Bir olayın olası nedenlerini söyler.
- » Bir olayın olası sonuçlarını söyler.

ETKİNLİK SÜRECİ

Bu etkinlikte öğrenciler, yaşadıkları coğrafyadaki doğal yaşamı keşfe çıkarlar. Bunun için etrafımızdaki doğal yaşam alanlarını ve üzerinde yaşayan canlıları (ağaç, kuş, memeli, sürüngen ve kelebek) içeren 45 dakikalık bir sunum yapılır. Ardından teknik ekipmanlarla doğa gözlemine çıkılır. Buradaki teknik ekipmanlar; dürbün, teleskop, fotoğraf makinesi, rehber kitap vb. olabilir. Doğa gözlemine çıkılan alan okul yakını bir park olabileceği gibi, yakınlardaki nehir, göl veya sulak alan da olabilir. Öğrenciler doğada sessizce hareket ederek canlıları fark edecek ve izleme imkanı yakalayacaklardır. Doğayı tanıyarak doğaya olan sevgileri ve saygıları değer kazanacaktır. Böylece bu coğrafyayı binlerce yıldır birçok uygarlığın tercih etmesinin ana sebeplerinden olan doğayı fark ederek, vatanseverlik konusunda öğrencilerin ufkunu açacaktır.

Bir ulusun gerçek zenginliği, ağaç örtüsüyle ölçülebilir.

Richard St. Barbe B.

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: KÜLTÜREL DEĞERLERİMİZ

: VATANSEVERLİK

: 20 DAKİKA

: İLKOKUL - ORTAOKUL

KAZANIMLAR

- » Yerel, kültürel zenginliklerin küreselleşme sürecindeki yerini fark eder.
- » Kültürel mirası benimseme ve koruma konusunda duyarlı olur
- » Çevresinde yaşayan el sanatlarını araştırır.

“Türkiye Cumhuriyeti’nin temeli kültürdür.”

M. Kemal Atatürk

ETKİNLİK SÜRECİ :

Öğretmen, öğrencilere yerel, kültürel değerlerinin önemine yönelik bir açıklama yaparak etkinliğe giriş yapar.

Yıllar boyunca kuşaktan kuşağa geleneksel yollarla aktarılan KÜLTÜREL DEĞERLERİMİZ in aktarılma yolları kentleşmeye dayalı olgular nedeniyle gün geçtikçe tıkanmaktadır. Bu nedenledir ki “kültür eğitimi” günümüzde öğrencilerimize öğretmek, tanıtmak ve yaşatmalarını sağlayarak genç kuşaklara aktarılması sağlamak önem arz etmektedir.

Milli, manevi, geleneksel kültür, toplumun öz kimliğini oluşturan, toplumu toplum yapan, bir çatı altında birleştiren, o toplumu diğer toplumlardan farklı kılan değerler bütünüdür. Geleneksel kültür deyince akla; halkın asırlar boyu deneyimler sonucunda kazandığı, nesilden nesile aktarılarak toplumda kabul görmüş kültürel değerler gelmektedir. Bu değerler arasında, dil, inanç, gelenek-görenekler, geleneksel el sanatları ve meslekler, edebiyat, giyim, anlatımlar, tören ve şenlikler, yemek, tiyatro, halk müziği, halk oyunları, çocuk oyunları, mimari ile birlikte daha pek çok alan belirlenebilir.

Günümüzde, ülkemizde ve dünyada geleneksel toplum kültürü önem kazanmaya başlamıştır. Bu durumda özellikle kültür turizmi gelişmiş, farklı kültürlerin olduğu yerler tercih edilmiştir. Özellikle kendi ülkelerine götürebilecekleri geleneksel el sanatları merak konusu olmuş, ilgi artmıştır.

Antalya ili, farklı kültürlerin bir aradığı yaşadığı ve her yıl binlerce turistin geldiği bir kent olması sebebiyle bu konuyu önemi bir kat daha da artmıştır.

Öğretmen öğrencilere kendi bilgi, deneyimleri doğrultusunda ön bilgi vererek geleneksel el sanatlarına yönelik resimlerden, görsellerden, İl Turizm Müdürlüğünden alınmış tanıtım kartlarından yararlanılarak öğrenciler üzerinde farkındalık oluşturulur. Öncelikle kültür tanıtılır daha sonra korunmasına, yaşatılmasına, nesilden nesile aktarılmasına yönelik yapabilecekleri hakkında beyin fırtınası yapılır. Öğrencilerin evlerinde varsa kilim, yazma, keçe, kıl, çuval dastar kalaycılık, demircilik, vb okula örnek getirmeleri istenir. Renklerin motiflerin anlamları araştırılır. Bu konu ile ilgili öğrencilere araştırma görevi verilerek pekiştirme çalışması yapılır. Tarihi mekânlara gezi düzenlenebilir, okul genelinde açık hava müzesi yapılarak okul genelinde bir etkinlik planlanabilir.

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: ATATÜRK

: VATANSEVERLİK

: 20 DAKİKA

: LİSE

KAZANIMLAR

- » Atatürk'ün öğrenim hayatı ile ilgili olay ve olguları kavrar.
- » Atatürk'ün askerlik hayatı ile ilgili olay ve olguları kavrar.
- » Örnek olaylardan yola çıkarak, Atatürk'ün çeşitli cephelerdeki başarılarıyla askerî yeteneklerini ilişkilendirir.
- » Atatürk'ün 1919'a kadar bulunduğu görevler ve yaptığı hizmetleri, üstlendiği Millî Mücadele liderliği açısından yorumlar.
- » Dönemin şartlarını göz önünde bulundurarak, dünyada ve ülkemizde Atatürk'ün düşünce sisteminin oluşmasında etkili olan olaylar hakkında çıkarımlarda bulunur.

ETKİNLİK SÜRECİ :

Öncelikle öğrencilerle Atatürk'ün hayatı, başarıları üzerinde sohbete başlanır.

Ben Bir Senaristim” çalışması için öğrenciler motive edilir. Atatürk'ün 1919'a kadar üstlendiği görevler ve gerçekleştirdiği faaliyetlerden yola çıkarak Atatürk'ün Millî Mücadelenin lideri olmasını hazırlayan gelişmeleri anlatan bir senaryo yazmaları istenir. Yazılan senaryolar sınıf ortamında paylaşılır. Öğrencilerden hazırladıkları senaryoları sunum sırasında farklı tekniklerden faydalanmaları önerilir. Atatürk'ün anılarına yer verilerek slayt sunu, video, afiş, vb şekilde sunmaları istenir. Daha sonra sunumlar okul genelinde paylaşılır.

“Dönmeyeceğiz Çocuk!”

Atatürk'ün Samsun'a Çıkmadan Evvel Yaverine Söyledikleri Mayıs 1919, İstanbul-Şişli'deki ev:

-Zatî devletlerinizin yaverleri olarak refakatinize memur edilmem sebebiyle bahtıyırım Paşa Hazretleri!

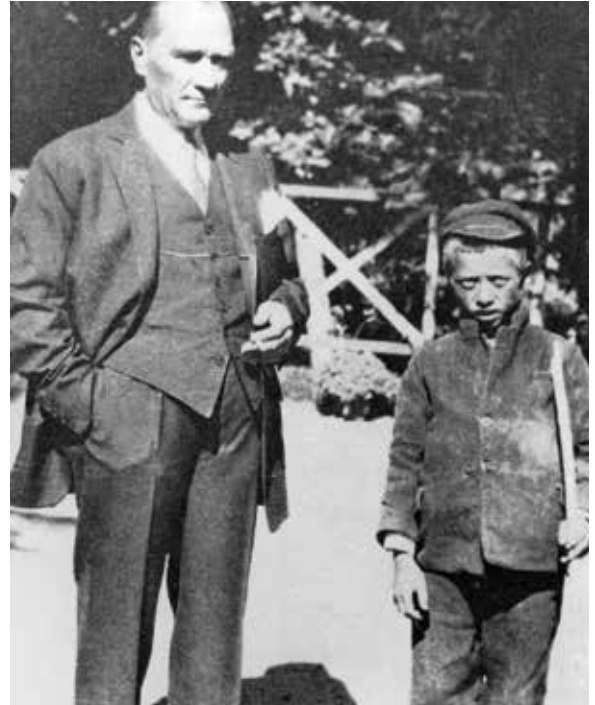
Paşa hafifçe güler:

-Hadi, der, hazırlığa başla, birkaç güne kadar yola çıkıyoruz.

-Çok kalacak mısınız Paşam, yoksa teftişi müteakip dönecek misiniz?

Asrın ve tarihin en büyük iradelerinden biri, büyük ve eşsiz asker, yaverinin gözleri içine bakarak şöyle der:

-Hayır, dönmeyeceğiz çocuk! Validene ve kardeşlerine veda et. Dönmeyeceğiz!

SAKARYA

İnsan bu, su misali, kıvrım kıvrım akar ya;
Bir yanda akan benim, öbür yanda Sakarya.
Su iner yokuşlardan, hep basamak basamak;
Benimse alın yazım, yokuşlarda susamak.
Herşey akar, su, tarih, yıldız, insan ve fikir;
Oluklar çift; birinden nur akar, birinden kir.
Akişta demetlenmiş, büyük-küçük kâinat;
Şu çıkan buluta bak, bu inen suya inat!
Fakat Sakarya başka, yokuş mu çıkıyor ne,
Kurşundan bir yük binmiş, köpükten gövdesine;
Çatlıyor, yırtınıyor yokuşu sökmek için.
Hey Sakarya, kim demiş suya vurulmaz perçin?
Rabb'im isterse, sular büküm büküm burulur,
Sırtına Sakarya'nın, Türk tarihi vurulur.
Eyvah eyvah, Sakarya'm, sana mı düştü bu yük?
Bu dava hor, bu dava öksüz, bu dava büyük! ..
Ne ağır imtihandır, başındaki, Sakarya!
Bin bir başlı kartalı nasıl taşır kanarya?
İnsandır sanıyordum mukaddes yüke hamal;
Hamallık ki, sonunda, ne rütbe var, ne de mal.
Yalnız acı bir lokma, zehirle pişmiş aştan;
Ve ayrılık, anneden, vatandan, arkadaştan;
Şimdi dövün Sakarya, dövünmek vakti bu an;
Kehkeşanlara kaçmış eski güneşleri an!
Hani Yunus Emre ki, kıyında geziyordu;
Hani ardına çil çil kubbeler serpen ordu?
Nerede kardeşlerin, cömert Nil, yeşil Tuna;
Giden şanlı akıncı, ne gün döner yurduna?
Mermerlerin nabzında hâlâ çarpar mı tekbir?

Bulur mu deli rüzgâr o sedayı: Allah bir!
Bütün bunlar sendedir, bu girift bilmece;ler;
Sakarya, kandillere katran döktü geceler.
Vicdan azabına eş, kayna kayna Sakarya,
Öz yurdunda garipsin, öz vatanında parya!
İnsan üç beş damla kan, ırmak üç beş damla su;
Bir hayata çattık ki, hayata kurmuş puslu.
Geldi ölümlü yalan, gitti ölümsüz gerçek;
Siz, hayat süren leşler, sizi kim diriltecek?
Kafdağı'nı assalar, belki çeker de bir kıl!
Bu ifritten sualini, kılını çekmez akıl!
Sakarya, saf çocuğu, masum Anadolu'nun,
Divanesi ikimiz kaldık Allah yolunun!
Sen ve ben, gözyaşıyla ıslanmış hamurdanız;
Rengimize baksınlar, kandan ve çamurdanız!
Akrebini kısıracında yoğurmuş bizi kader;
Aldırma, böyle gelmiş, bu dünya böyle gider!
Bana kefendir yatak, sana tabuttur havuz;
Sen kıvrıl, ben gideyim, son Peygamber kılavuz!
Yol onun, varlık onun, gerisi hep angarya;
Yüzüstü çok süründün, ayağa kalk, Sakarya! ..

Necip Fazıl KISAKÜREK

FETİH MARŞI

Yelkenler biçilecek, yelkenler dikilecek;
Dağlardan çektirilen, kalyonlar çekilecek;
Kerpetenlerle sûrun dişleri sökülecek!

Yürü; hâlâ ne diye oyunda, oynaştasın?
Fâtih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!

Sen de geçebilirsin yardan, anadan, serden
Senin de destanını okuyalım ezberden
Haberin yok gibidir taşıdığın değerden

Elde sensin, dilde sen; gönüldesin, baştasın
Fâtih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!

Yüzüne çarpmak gerek zamânenin fendini!
Göster: kabaran sular nasıl yıkar bendini!
Küçük görme, hor görme, delikanlım kendini!

Şu kırık âbideyi yükseltecek taştasın;
Fâtih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın

Bu kitaplar Fâtih'tir, Selim'dir, Süleyman'dır;
Şu mihrab Sinânüddin, şu minâre Sinân'dır;
Haydi, artık uyuyan destanını uyandır!

Bilmem, neden gündelik işlerle telâştasın
Kızım, sen de Fâtihler doğuracak yaştasın!

Delikanlım! işaret aldığın gün atandan!

Yürüyeceksin! Millet yürüyecek arkandan!
Sana selâm getirdim Ulubatlı Hasan'dan!

Sen ki burçlara bayrak olacak kumaştasın;
Fâtih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!

Bırak, bozuk saatler yalan yanlış işlesin!
Çelebiler çekilip haremelerde kışlasın!
Yürü aslanım, fetih hazırlığı başlasın

Yürü, hâlâ ne diye kendinle savaştasın?
Fâtih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!

Arif Nihat ASYA

*"Cümleler doğrudur sen doğru isen,
doğruluk bulunmaz sen eğri isen."*

Yunus Emre

DÜRÜSTLÜK

dürüst birey;

YALAN SÖYLEMEZ
HAK YEMEZ
FARKINA VARIR
HATALARININ

ACIK
SÖZLÜDÜR
SAĞLIKLI DİR

CESARETLİDİR
NEDEN
BİLİR
İLİSKİSİNİ
VİCDANILIDIR

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: DOĞRU SÖZ

: DÜRÜSTLÜK

: 15 DAKİKA

: OKUL ÖNCESİ

KAZANIMLAR

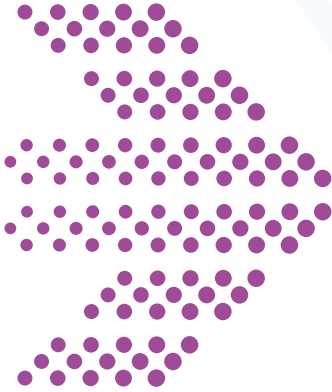
- » Dikkat edilmesi gereken nesne-durum- olaya odaklanır.
- » Bir olayın olası nedenlerini söyler.
- » Bir olayın olası sonuçlarını söyler.
- » Problemi fark eder çözüm yolları önerir.
- » Sözcük dağarcığını geliştirerek, dinlediklerinde yeni sözcükleri fark eder ve sözcüklerin anlamlarını sorar.

ETKİNLİK SÜRECİ :

Öğretmen doğru söz ne demektir? Sorusunu öğrencilere yöneltir. Beyin fırtınası tekniğini kullanarak çalışmayı başlatır.

Öğrencilere bir çok olay, kişi, eşya vb çağrışım yapabilir. Öğrencilerin duygu ve düşünceleri doğru ya da yanlış olarak değerlendirilmeden panoya işlenir. Daha sonra öğretmen tüm duygu ve düşünceler üzerinde değerlendirmeyi öğrencilerle birlikte yapar. Öğreten konu ile ilgili görsel materyallerden de yararlanabilir.

ETKİNLİK

Dogru söz arkadaşına
dogruyu söylemektir.

Dogru söz
hak yememektir.

Dogru söz annem gibi
konusmaktır.

Dogru söz yalan
söylememektir.

Dogru söz rahatsız etmez.

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: ATASÖZLERİMİZİ BİLİYOR, DEĞERLENDİREBİLİYORUZ.

: DÜRÜSTLÜK

: 20 DAKİKA

: İLKOKUL - ORTAOKUL

KAZANIMLAR

- » Olumlu ve olumsuz düşüncelerini uygun bir şekilde ifade eder.
- » Kendisine ve çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir.
- » Bir ilişkiyi sürdürmenin doğru yollarını bilir ve örnek verir.
- » Empati kurar.
- » Toplumsal hayatın düzenlenmesinde değerlerin ve normların önemini ifade eder.
- » Kültürlenme ve Kültürleşme sürecinde kendi toplumsal kültürünün önemini fark eder.

ETKİNLİK SÜRECİ :

Kültüre ilişkin değerlerin toplumdaki yansımalarına ilişkin olarak, Atasözleri ile bir çalışma yapılacağı söylenir. Örnekler sınıf ortamında değerlendirilirken bu bakış açılarının toplumlar açısından olumlu yönleri tartışılır.

✓ **İnsanın özü sözü bir olmalı** → kişinin sözü duyguları, kalbini yansıtmalıdır,

✓ **Doğruda aç eğride tok olmaz** → tercihini yalandan ayana yana yapanlar doyuma ulaşamazlar çünkü yalan yalanı gerektirir doğruyu bulamazlar,

✓ **Doğru yoldan giden yorulmaz** → kötülük, yalan, hile insanda hep suçluluk duygusun beslediği için kişiyi yorar,

✓ **Doğru bilinmeyince eğri bilinmez** → Doğru ile yanlış, iyiyle kötüyü birbirinden ayırmak için her ikisini de bilmek, tanımak gerekir,

✓ **Baca eğride olsa dumanı doğru tüter** → Yaradılışı itibarıyla iyi olan kişi en kötü durumda bile olsa bu niteliğini kaybetmez” anlamında bir söz.

Öğretmen ve öğrenciler örnekleri artırabilir, bu örneklerle grup oyunu oynatılabilir. Gruplar ikiye bölünür. Bir grup atasözlerini sorar, bir grup da atasözlerinin anlamlarını söyler. Oyun tüm öğrencilerin katılımı ile oynanır.

Oyun sonrasında neler hissettiklerine dair sohbet edilerek “değer” üzerinde pekiştirme çalışması yapılır.

ETKİNLİK

: ÖRNEK OLAY İNCELEMESİ

İŞLENEN DEĞER

: DÜRÜSTLÜK

ETKİNLİK SÜRESİ

: 20 DAKİKA

HEDEF KİTLE

: LİSE

KAZANIMLAR

:

- » Sorumluluklarının farkına varır.
- » Olumlu olumsuz duygu ve düşüncelerini uygun yollarla ifade eder.
- » Çevresindeki sosyal olayları tanımlar
- » Farklı bakış açılarını öğrenmekten zevk alır.

ETKİNLİK SÜRECİ :

Dürüslükle ilgili örnek bir olay seçilerek inceleme çalışması yapılır. Bu çalışma ile değere yönelik farkındalık oluşturulur.

Örnek Olay İncelemesi

ÖĞRENCİ GRUBUN SÖZCÜSÜ	
GRUP ÜYLERİNİN İSİMLERİ	
Olayın Kısa Özeti (En fazla 100 kelime)	
OLAYDAKİ TEMEL SORUNLAR	
GRUBUN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	
ÖĞRETMENİN YORUMU	

KARARLILIK
SORUMLULUK
KARARLILIK
SAHİBİDİR

GELECEK
İÇİN
PLAN

YAPARLAR
İÇİ
SESLERİ
GELİŞMİŞTİR

ÖZGÜVEN

sahibi birey;

RİSK
ALMA

GELİŞTİRİLER
BECERİSİ

YENİ
BİLGİLERE
AÇIKTIR

KONTROLLÜDÜR

İNİSİYATİF
ALIR

ÖZ
DİSİPLİNLİDİR

SABIRLILIK

ETKİNLİK

: KENDİNE GÜVEN

İŞLENEN DEĞER

: ÖZGÜVEN

ETKİNLİK SÜRESİ

: 20 DAKİKA

HEDEF KİTLE

: İLKOKUL - ORTAOKUL

KAZANIMLAR

:

- » İnsanları olduğu gibi kabul eder.
- » İnsanların özel hayatına saygı gösterir
- » Kendi özelliklerini fark eder

ETKİNLİK SÜRECİ :

Bireyin hayatında başarılı, mutlu, özsaygısının yüksek olabilmesi için bazı niteliklere sahip olması gerekir. Bu niteliklerin başında kendini iyi tanımaları, kendilerini sevmeleri ve kendileri ile barışık olmaları çok önemlidir. Bu çalışmanın amacının da bireyin bu nitelikleri kazanmasına yardım etmektir. Buna ek olarak verimli çalışma, sınav, zamanı iyi kullanabilme, etkili karar verme, problem çözme, etkili iletişim ve plan yapma becerileri, kendini tanıma ve kendini kabul, meslekleri tanıma, kendi yetenek, ilgi ve kişilik özellikleri ile öğrenme konuları ve meslekler arasında bağ kurabilme, öğrenme ve çalışmaya yönelik olumlu tutumlar, toplum hayatına uyum sağlayabilme ve katkıda bulunma için gerekli sorumluluk, başkalarına saygı ve yardımlaşma gibi değerler şeklinde sıralamaktadır.

Kendinizin güçlü yönlerini sıralayınız.

- Öfkemi kontrol altında tutabilirim,
- Yardımseverim,
- Anlayışlı bir insanım,
- Kolay arkadaşlık kurabilirim,
- Güzel resim yapabilirim,
- Enstrüman çalabilirim.

Kendinizin zayıf yönlerini sıralayınız

- Hayır diyemem,
- Topluluk önünde kendimi rahat bir şekilde ifade edemem,
- Kararsızım.

Bu çalışmadaki örneklere benzer şekilde öğrencilerin kendilerini ifade etmeleri sağlanır. Etkinlik sonunda zayıf yönlerimizi güçlü yönlerimize çevirebiliriz. Bilmediğimiz keşfetmediğimiz ama yapabildiğimiz bizi birbirimizden ayıran güçlü yönlerimizi olduğu söylenerek öğrenciler cesaretlendirilir.

ETKİNLİK

: KELİMELERLE OYUN

İŞLENEN DEĞER

: ÖZGÜVEN

ETKİNLİK SÜRESİ

: 20 DAKİKA

HEDEF KİTLE

: İLKOKUL

KAZANIMLAR

:

- » Olumlu olumsuz duygu ve düşüncelerini uygun yollarla sergiler
- » Muhakeme becerisi gelişir.
- » Bireyin kendini algılama biçiminin davranışlarını nasıl etkilediğini fark eder
- » Kişiler arası iletişimi niteliği, içeriği ve unsurları açısından analiz eder
- » Kişiler arası ilişkilerde hoşgörülü olur.
- » İyi bir bireyin özelliklerine göre kendi özelliklerini değerlendirir.

ETKİNLİK SÜRECİ :

Öğretmen kelime oyunu oynayacaklarını söyleyerek etkinliği başlatır. Çocuklara özgüven, özdenetim ile ilişkili sözcükleri tahtaya yazarak anlamlarını ifade etmelerini ister. Öncelikle kendileri için ne ifade ettiği sorulur. Daha sonra sözlük kullanarak kelimelerin anlamlarını bulmaları istenir.

- ✓ Sorumluluk
- ✓ Kararlılık
- ✓ Denge
- ✓ Öfke
- ✓ Cesaret
- ✓ Planlılık
- ✓ Azim
- ✓ Yaptıklarının sonuçlarının farkına varma

Öğrencilerden daha sonra bu kelimelerin birini ya da bir kaçını seçerek kendilerini anlatmaları istenir.

Örneğin; sorumluluk sahibi bir insanım. Her sabah çantamı kendim hazırlar, okula zamanına gitmek için tüm hazırlıklarımı kendim yaparım. Planlı davranmayı severim. Derslerimi zamanında yaparım. Bu konuda kendimi azimli görüyorum. Okulumu, öğretmenimi ÇOK SEVİYORUM. Hata yaptığımda fark dererek hemen özür dilerim, Bana karşı arkadaşlarım hatalı bir davranış sergilerse hemen öfkelenmem. En hassa olduğum yanımda çok karalı olamamamdır...

Bu çalışmaya benzer bir çalışma yaptırılarak öğrencide öz denetim, kendini tanıma ve ifade etme çalışması yapılmış olur.

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: ÖZGÜVENİM

: ÖZGÜVEN

: 15 DAKİKA

: ORTAOKUL - LİSE

KAZANIMLAR

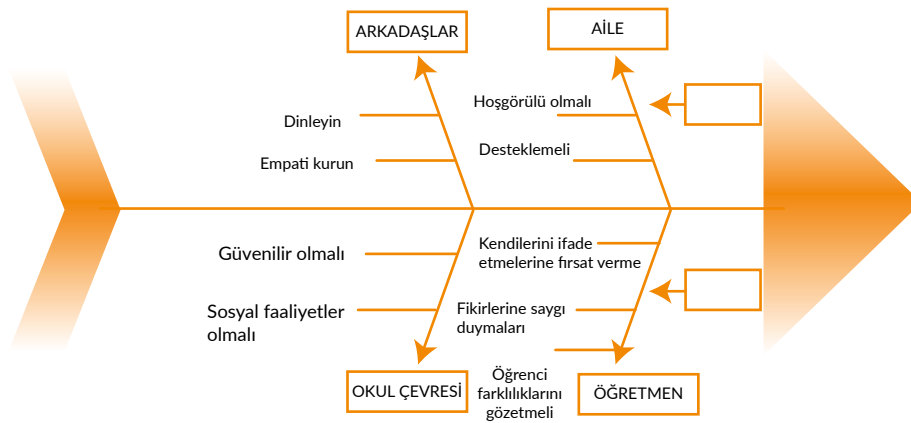
- » Değerlerini fark eder
- » Olumlu olumsuz duygu ve düşüncelerini uygun yollarla sergiler
- » Muhakeme becerisi gelişir.
- » Bireyin kendini algılama biçiminin davranışlarını nasıl etkilediğini fark eder
- » Akran desteği ile yetişkin yardımı gerektiren durumları ayırt eder.
- » Değerlerinin hayatı üzerindeki etkilerini açıklar.

ETKİNLİK SÜRECİ :

Öğretmen, kalite tekniklerinden balık kılıcı tekniğinin tanımını, ne anlama geldiğini, amacını tanımlar. Bu tekniği kullanarak, özgüven kazanmanın yolları konulu çalışma için, tahtaya balık kılıcı şeklini çizer.

Balık kılıcı tekniğinin tanımı anlamı:

Belli bir sonuca neden olan temel faktörleri bulmaya ve bunların etkilerini belirlemeye yönelik analiz çalışmasıdır. Beyin fırtınası tekniği ile etkinlik katılanların ortak uzmanlığını yansıtır. Tüm faaliyetleri bir arada görme imkanı sunar. Eğitici bir tekniktir. Konuya hakimiyeti sağlar. Ayrıca bilgiyi edinme, düzenleme, kullanma gibi üst düzey düşünme becerilerini; Deney yapma, kroki, resim çizme, bir araç yapma gibi gözlenebilir performansların gelişmesini, Grup çalışmasına yatkınlık, başkalarının fikirlerine önem verme, kendini ifade etme, sunum yapabilme gibi alışkanlıklar ve sosyal beceriler kazanmayı da sağlar.

BU TEKNİKLE SORUN ÇÖZME BECERİSİ KAZANDIRILIR. GELECEKTE SORUN OLARAK KARŞIMIZA ÇIKACAK OLAN BİR BULGUYU OLUMLU BİR ÖRNEK KULLANILARAK DA İNCELENEBİLİR.

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: AİLE ETKİNLİĞİ

: ÖZGÜVEN

: 30 DAKİKA

: AİLELER

AMAÇ

: Ailenin toplum hayatındaki önemini kayrayabilme

Ailede öğretilmesi beklenen değerlerin farkına varabilme

Çocuğun olumlu davranış kazanmasında okul-aile işbirliğini öneminin farkına varabilme

Ailelere özgüven değerine ve becerilerine yönelik ön bilgiler, okul ortamında seminer şeklinde verildikten sonra eve kısa mesajlarla broşür hazırlanır ve dağıtılır. İçeriğindeki yer alacak ifadeler aşağıdaki örneklere ek olarak çoğaltılabilir.

12 ADIMDA ÖZGÜVEN

- Çocuğunuzu şartsız sevin.
- Ona güvenin. Sorumluluk alıp başarı hissini yakalamasına yardımcı olun.
- Çocuğunuzun anlattıklarını dikkatli ve kesintisiz dinleyebilmek için zaman ayırın ve onu göz teması kurarak dinleyin.
- Bazı kuralları koymanız gerekecektir. Uyarılarınızı tekrar etmekten kaçınmayın. Kararlı ve açık bir şekilde uyarın ve kendisinin doğru davranacağına güvendiğinizi hissettirin.
- Çocuğunuzun değişik yemekleri denemek, yeni arkadaş edinmek, bisiklete binmek gibi yeni deneyimlerde bulunmasını destekleyin.
- Risk almaya başlayınca tabi ki yanlışlarda eşlik edecektir. Bunlar onun öz güveni için değerli yaşantılardır. Yanlışlarını bağışlamanız çocuğunuzun kendi hataları ile daha kolay baş edebilmesini sağlayacaktır.
- Her çocuk cesaret bekler. Onun iyi başardığı şeyleri övmeniz ve bunu onun duyması yeterli olacaktır.
- -Neden kız kardeşin gibi uslu olmuyorsun?
- -Neden arkadaşın... gibi başarılı değilsin? şeklinde örnekler çocuğunuza başarısız olduğu şeyleri hatırlatacak kıskançlık, utanç duyma, gibi olumsuz hislerle kendi öz değerlerini yitirmesine sebep olacaktır.
- Hislerinizi gösterin, gizlemeye çalışmayın. Kızmak, kavga etmek, üzülme, sevinmek her alide olabilecek ruh halidir ve normaldir. Sakinleştiğinizde ve neşeniz yerine geldiğinde çocuğunuz da bu ruh hallerini aynen hissedecektir. Bu da özgüveni güçlendiren bir örnektir.
- Çocuğunuz kendisini başkaları ile kıyasladığında ona yakınlık gösterin ve artı özelliklerini övün.
- Çocuğunuzun kazanmasını beklediğiniz davranışlar için rol- model olun.

GÖRSEL MATERYAL İNCELEME ÇALIŞMASI

KAZANIMLAR

- » Sanatsal çalışmalarında teknolojik olanaklardan yararlanmayı öğrenir,
- » Görsel dünyayı doğru algılayarak algı birikimini ve hayal gücünü artırır,
- » Değerlerinin hayatı üzerindeki etkilerini açıklar.

ETKİNLİK SÜRECİ :

Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından gönderilen kısa filmler yada öğrenciler ve öğretmenler tarafından izlenen bir film, (önerilerek okul komisyonundan geçtikten sonra) değerlendirme çalışması yapılır.

Öğrencilerimize izletilen bir görsel materyali incelemeleri sağlanarak hem yeni bir görsel materyal üretme konusunda teşvik etmek, işlenen değer hakkında bilgi sahibi olmak, hem de izlenen görselin konusuna farkındalık yaratmak amacıyla bu çalışma yapılır.

GÖRSEL MATERYALİN İSMİ	
GÖRSEL MATERYALİ İZLEME TARİHİ	
FİLMİN YÖNETMENİ	
OYUNCULAR	
FİLMİN TÜRÜ	
FİLMİN KONUSU	
İŞLENEN DEĞER	

ÖĞRENCİ VE ÖĞRETMEN YORUMLARI

- ✘ MATERYALİN İZLENMESİNİ NEDEN TAVSİYE ETTİNİZ / EDERSİNİZ?
- ✘ İZLENEN GÖRSEL MATERYALDE DEĞERE İLİŞKİN NELER GÖRDÜNÜZ NELER HİSSETTİNİZ?
- ✘ İZLENİLEN GÖRSEL MATERYALDE EN ÇOK BEĞENDİĞİNİ KARAKTER KİMDİR? NEDEN

ETKİNLİK**İŞLENEN DEĞER****ETKİNLİK SÜRESİ****HEDEF KİTLE**

: DOĞADA AKICI ÖĞRENME

: SEVGİ, SAYGI VE ÖZGÜVEN

: 1 VEYA 2 SAAT

: OKUL ÖNCESİ - İLKOKUL

KAZANIMLAR

- » Canlıların yaşama hakkına saygı gösterir.
- » Çevresi ile barış içinde yaşamının önemin kavrar.
- » Muhakeme becerisi gelişir.
- » Olumlu duygu ve düşüncelerini uygun yolla ortaya koyar.
- » Sorunların farkına varır.
- » Çevredeki güzelliklere değer verir.
- » Bir olayın olası nedenlerini söyler.
- » Bir olayın olası sonuçlarını söyler.

ETKİNLİK SÜRECİ

Bu çalışma Antalya Valiliği ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü genelinde yürütülen “Zeytin Park projesi” ile gerçekleştirilmesi önerilir. Bu proje bireylerin, şehir merkezinde ama şehirden uzak bir atmosferde yürüyüş yapmasını ve doğal yaşamasını sağlamak için hazırlanmış bir programdır. Fakat İlçe şartlarına göre gezi mekanı tamamen okulun inisiyatifinde de planlanabilir. Bu çalışmada öğrenciler duyu organlarıyla çevresindeki doğayı keşfederler. Bir doğal alanda, o alana özgü oyunlarla doğayı eğlenceli bir şekilde tanırlar. Bu çalışmada, 1970’lerde Joseph Bharat Cornell tarafından ortaya konan ve çevre eğitimi alanında dünyanın en etkili eğitim yöntemlerinden biri haline gelen Akıcı Öğrenme (Flow Learning) adlı yaklaşım temel alınmıştır (Cornell, 1989). Kırk yılı aşkın bir süredir tüm dünyada defalarca uygulanan yaklaşım, çocuklarla doğa arasındaki bağın duylara yönelik ve belirli bir akışta yapılan etkinliklerle daha güçlü hale gelebildiği önerisini sunmaktadır. Akıcı Öğrenme, gidilen alana özel ve duylara dayalı etkinliklerin geliştirilmesini ve uygulanmasını içeren aşağıdaki dört aşamadan oluşmaktadır:

1. İlgi Uyandırma

İlgi olmadan “öğrenme” ve “bağ kurma” zayıf kalabilir, doğayla anlamlı bir deneyim yaşanamayabilir. Bu nedenle alanda öncelikle ilgi uyandırmaya yönelik etkinlikler uygulanması önerilmektedir. Bu aşamanın amaçları; hedef grubun özellikleri de dikkate alınarak dinamik ve eğlenceli bir başlangıç yapmak, tanışmak, öğretmenlerin ve çocukların birbirleriyle bağ kurmasını sağlamak, daha derin ve duylara dayalı etkinliklere hazırlık yapmaktır.

2. Dikkati Odaklama

Tek başına ilgi yeterli olmayabilir. “Öğrenme” ve “bağ kurma”nın güçlenmesi amacıyla ikinci aşamada odaklanmayı sağlayacak ve duylara dayalı etkinliklerin uygulanması önerilmektedir. Bu aşamanın amaçları; odağı ve konsantrasyonu desteklemek, ilk aşamada oluşan ilgiyi doğaya çekmek, gözlem becerilerini güçlendirmek, zihnin sakinleşmesine yardım etmektir.

3. Doğrudan Deneyim

Üçüncü aşamada doğayla oluşan baği derinleştirmek amaçlanır. Bu aşamadaki etkinlikler sezgisel bir anlayış sağlar, merak, empati ve sevgi uyandırır. Kişiseldir ve ilhamı tetikler; bütünlük ve uyum hissi vermesi amaçlanır.

4. Hisleri Paylaşma

Yansıtma ve paylaşma deneyimi güçlendirir ve kalıcı olmasını sağlar. İçsel öğrenmeyi açığa çıkarır. Olumlu hisleri açığa çıkararak geri bildirimi de sağlar.

ETKİNLİK

İŞLENEN DEĞER

ETKİNLİK SÜRESİ

HEDEF KİTLE

: BELGESEL FİLM ATÖLYESİ

: SEVGİ, SAYGI VE VATANSEVERLİK

: 1 SAAT

: ORTAOKUL - LİSE

KAZANIMLAR

- » Neden sonuç ilişkisi kurar.
- » Canlıların yaşama hakkına saygı gösterir.
- » Kaynak kullanımı ile ilgili sorumluluklarını fark eder.
- » Dinlediklerini, izlediklerini uygun yollarla ifade eder.
- » Görsel dünyayı doğru algılayarak algı birikimini ve hayal gücünü artırır.
- » Duygu ve düşüncelerini çeşitli yollarla ifade eder.
- » Öğrencilerin sinema sanatını tanımalarını sağlar.
- » Kısa film yapımına özendirir.
- » Çevresi ile barış içinde yaşamının önemini kavrar.
- » Çevredeki güzelliklere değer verir.

ETKİNLİK SÜRECİ

Bu çalışmada öğrenciler, Türkiye veya bölge doğasını anlatan bir belgeseli izler. Bu belgesel, mümkünse belgesel çekimi yapan profesyonel ekip üyelerinin dahil olacağı kişilerle izlenir. Bu konuda Üniversitelerden, sinema televizyon bölümü olan meslek liselerinden, sivil toplum vb. kuruluşlardan destek alınarak yapılabilir. Konunun profesyonelleri, belgeselin kamera arkasını ve bir yaban hayat veya doğa belgeseli çekerken nelere dikkat edileceği ve bu coğrafyada basitçe neler çekilebileceğini anlatır. Kamera ile en basit bazı teknikler anlatılarak öğrenci kısa belgesel film çekme konusunda ve il genelinde her yıl düzenlenen GENÇ ÇINARLAR KISA FİLM YARIŞMASINA katılımı cesaretlendirilir.

KÜLTÜR VE MEDENİYET

Türklerin insanlığa kazandırdığı değerleri anlatmadan önce kültür ve medeniyetten bahsetmek doğru olacaktır. Kültür ve medeniyet nedir? Kültür ile medeniyet arasında ne gibi farklar bulunmaktadır? Bilindiği üzere kültür, sosyolojinin en önde gelen kavramlarından biridir. Kültür ve medeniyet, atalardan gelen maddî ve manevî değerlerin toplamıdır. İnsanın tabiatı ve kendini idare etme yoluyla bizzat meydana getirdiği eserlerdir. Kültür; bir toplulukta törelerden, davranış durumlarından, teşkilat ve tesislerden kurulu düzenli bütünlük olarak ya da umumi olarak inançlar, değer hükümleri, zevkler, gelenekler, kısaca insanlar tarafından yapılmış ve yaratılmış her şey olarak da tanımlanabilir. Medeniyet ise, kültürden biraz farklı anlam arz etmektedir. Medeniyet, milletlerarası ortak değer seviyesine yükselen anlayış, davranış ve yaşama vasıtaları bütünüdür. İlim ve teknoloji esasını teşkil eder. Bunun da kaynağı kültürlerdir.

Her topluluğun kendine özgü bir kültürü vardır, diğer bir deyişle her kültür ayrı bir topluluğu temsil eder. Bunun gibi Türk milletinin de dili, tarihi, edebiyatı, sanatı, dini, müziği, mimarisi, hukuk anlayışı ve olaylar karşısındaki davranışlarıyla kendine mahsus bir kültürü söz konusudur. Durum böyle olunca; kültürlerin özel, medeniyetin genel olduğunu ve kültürlerden doğduğunu söylemek mümkündür. Zamanımız itibarıyla belki iki medeniyetten bahsedilebilir. Bunlar da; Doğu ve Batı medeniyetleridir. Ne olursa olsun, her kültür kendi öz vasfını korur ve ana yapı bir süreklilik taşır. Bunun da böyle bilinmesi gerekir. Bütün bu izahlardan sonra kesinlikle şunu söyleyebiliriz ki; dünya üzerinde Türk denen bir millet vardır ve onun geliştirdiği zengin kültür, dünya medeniyetlerinin oluşmasında mühim bir temel taşı vazifesi görmüştür. Bu yüzden tarihinin her açıdan şekillenmesinde Türklerin rolü büyüktür.

Türk göçlerinin özellikle batıya doğru olması ve buralarda mecburen farklı siyasi teşekküllerin kurulması, yeni Türk kültür çevrelerinin de ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Ayrıca değişik coğrafyalarda beraber yaşamak zorunda bulunduğu halklardan bazı şeyler aldığı gibi, onlara da pek çok şey verdiler. Geçmişte ve günümüzde Türklerin yer aldıkları coğrafyaya baktığımızda, birçok medeniyetin kesişme noktasında olduğunu görürüz. Bu yüzden de Türkler, farklı medeniyetler arasında köprü vazifesi görmüşlerdir. Dolayısıyla her iki medeniyetin oluşmasında önemli ölçüde Türk tesiri vardır.

Yukarıdaki bilgiler ışığında bu bölümde tarihe damgasını vurmuş, günümüze kadar toplumda değerlerimizin oluşmasını sağlamış önemli olaylar ve şahsiyetler kronolojisi hazırlanmıştır. Kronolojide tarihleri ile olaylar ve şahsiyetler, kazanımları ve değerleri ile ilişkilendirilerek verilmiştir. Bu çalışma ile öğrencilerimizde değerlerimizin kazandırılmasını sağlayarak farkındalık oluşturtulması, konu başlıkları ile materyal üretimine katkı sağlanması amacıyla örnek bir çalışma teşkil etmektedir. Hazırlanan örnek kronoloji öğretmenler tarafından geliştirilip, etkinlikler çoğaltılarak sunulması önerilir.

“Türk milletinin istidadı ve kesin kararı medeniyet yolunda durmadan, yılmadan ilerlemektir.”

M. Kemal Atatürk

Şanlı tarihimize damga vurmuş, tarihin akışını değiştirmiş, atalarımız, devlet adamlarımız, bilim adamlarımız, çok önemli tarihsel olaylar ÖRNEKLEME ve KRONOLOJİK olarak tablo halinde Kılavuz Kitaba dahil edilmiştir.

Okul müdürlüklerimiz; okul ve çevre şartlarına göre, tablodaki şahsiyetler ve olayları örnek almak suretiyle daha geniş bir yelpazede değerler eğitimi faaliyetlerinde uygulayabilirler.

SIRA NO	ZAMAN DİLİMİ	"Kişi/TARİHSEL OLAY" VE ÖZELLİKLERİ	ANA DEĞER/ ALT DEĞER	ÖNERİLER/İŞLENMESİ GEREKEN TEMA / ÖRNEK ETKİNLİKLER	ÖNERİLEN ÇALIŞMA	KAZANIMLAR
1	MÖ 7. yy.	ALPER TUNGA	ÖZGÜVEN (LİDERLİK)	Efsanevi bir Türk hakanıdır. Savaşlardaki kahramanlıkları ile şöhretlidir. Alper Tunga'nın kişilik özellikleri ile kazandığı başarıları ve kahramanlık tarih boyunca örnek olmuştur.	Alper Tunga'nın hikayeleri özgüven değerine örnek bir çalışmadır. Öğrencilerle çalışma yapılırken kazandırılması hedeflenen davranışlar ve değerlerin insan yaşamında ne kadar önemli olduğu vurgulanarak,tarihi kavramların, olgu ve olaylara ilişkin kavramları anlama becerisi kazandırılması sağlanmalıdır. Etkinlik çeşitlendirilerek pekiştirilmesi önerilir.	*Değerlerin insan yaşamındaki önemini fark eder. * Öğrencilerin tarihî kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramlarını gösterebilme becerisi kazanır.
2	MÖ 6. yy.	TOMRİS HATUN	ÖZGÜVEN (LİDERLİK)	Kişilikleri ile ön planda olan tarihte önemli isimlerdendir. İlk Türk Kadın imparatoriçedir. Tomris Hatun başarılı ama savunmaya önem veren bir yapıya önem göstermiştir. Başarılı kişiliği ile örnek bir insan olmuştur.	Başarılı kişiliği ile liderlik özelliği örnek alınarak ve farklı etkinliklerle desteklenerek özgüven değerine ilişkin farkındalık oluşturulur. Tomris hatundan bahsedilerek genç kuşakların tarihi tanımlarına olanak verilir.	*Değerlerin insan yaşamındaki önemini fark eder. *Tarihin kuşaktan kuşağa geçmesinin önemini kavrar.
3	MÖ 209-174	METEHAN	VATANSEVERLİK SAYGI ÖZGÜVEN	Tarihteki bu olay günümüze örnek teşkil edecek bir konudur. Ordu toplumun temelidir. Vatani korumak ve toplumun huzur içinde yaşamasını sağlamak için önemli ve gereklidir. Ordudaki hiyerarşinin özü saygıdır. Metehan büyük ordusuyla, disiplinli ordusuyla kendine güvenerek Çin Seddini aşabilen ilk Türk hükümdardır. Metehan bugünkü ordunun temelini atmış onbaşı, yüzbaşı,binbaşı, tümen gibi rütbelerin kullanıldığı bir orduyu teşkil ettiği bilinmektedir. Oğuz Kağan Destanında Metehanın zaferlerinin anlatıldığı ifade edilmektedir. Tarihte Asya milletini tek çatı altında toplayan ilk hükümdardır.	Bu çalışma, vatanseverlik, saygı ve özgüven değerlerinin işlenmesinde örnek bir etkinliktir. Kendisini tanıyan, kendi yeteneklerinin farkına varan,kendine saygı duyan bir birey yeteneklerini fırsata çevirebilir. Ayrıca metehanın başarıları vatanseverlik değeri için de önemlidir. Konu ile ilgili öğrencilere daha ayrıntılı araştırma ödevleri verilebilir, Görsel, belgesel kısa film niteliğinde materyaller oluşturmaları için örnek bir konu olabilir. "Güçlü Devlet kavramının önemi, bireyin devlete karşı sorumlulukları, devlet bilincinin geliştirilmesi konularında etkileyici materyaller kullanarak pekiştirilmelidir.	*Atalarımızın;tarihte varoluş ve lider devlet olabilme yolunda verdikleri mücadeleler, savaşlar ve fedakarlıkların bir bedelinin olduğu güçlü ,sağlam temelleri olan yaşanabilir bir ülke bırakma idellarını gelecek nesillere aktarılması sağlanır. * Değerlerin insan yaşamındaki önemini fark eder. * Öğrencilerin tarihî kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramlarını gösterebilme becerisi kazanır. *Öğrencilerin Tarihe mal olmuş Devlet adamları ve kahramanları örnek almaları sağlanır.

4	434-453	ATTİLA	YARDIMLAŞMA VE İŞBİRLİĞİ (İLETİŞİM) DOĞRULUK (DÜZEN) ÖZGÜVEN (LİDERLİK)	Dünyanın iki büyük gücü olan Batı Roma ve Doğu Roma İmparatorlukları üzerinde hakimiyet kurarak mutlak üstünlüğünü kabul ettirmiştir. Topluma düzen getirerek, hak ve adaleti sağlamıştır.	Tarihte seçilmiş örnek metinler, kişiler üzerinden, örnek etkinliklerle pekiştirilir. Atılanın getirdiği yenilikler anlatılırken topluma için doğruluk ve düzen getirmesinin önemi anlatılarak değer pekiştirilir.	*Tarih araştırmacılığı ve tarih yazımıyla ilgili yaklaşımları kavrar. *Tarihî bir olayı değerlendirirken olayın yaşandığı dönemin koşullarını göz önünde bulundurmanın önemini kavrar. *Düşünme, sorgulama, farklı düşünceler ve çözümler üretme becerilerini geliştirir. *Lider Devlet Adamı, lider devlet bilincinin geliştirilmesi sağlanır.
5	725-735	ORHUN ANITLARI (GÖKTÜRK KİTABELERİ)	VATANSEVERLİK SAYGI(DEVLETE SAYGI)	Orhun Anıtları bir çeşit siyasi hatırat, tarih ve beyanname niteliği taşımaktadır. Türk adının, Türk milletinin isminin geçtiği ilk Türkçe metin niteliğindedir. Tarihin kuşaktan kuşağa geçmesinin öneminden bahseder. O dönemde yaşanan olaylar, kanunlara verilen önem anlatılmaktadır. Bu çalışma yeni nesile örnek olacak bir eserdir. Orhun Anıtları günümüzde tüm dünyada bilim dünyasına açıklanma özelliğini de taşımaktadır.	Örnek etkinlik olarak; tarihinin diğer bilim dallarından (coğrafya, arkeoloji, antropoloji, kronoloji, etnografya, hukuk, edebiyat, felsefe paleografi, epigrafi, diplomatik, nümizmatik, sosyoloji, filoloji, ekoloji, istatistik, kimya vb.) nasıl yararlandığı birer örnekle işlenebilir.	*Tarihin kuşaktan kuşağa geçmesinin önemini kavrar. *Kuralların önleyici ve koruyucu yönlerini fark eder. *Kültürel değerleri tanıır. *İnsanlığın insanî değerlerle korunup geliştirileceğini kabul eder. *Türk adının anlamını ,kökenini kavrar. *Estetik değerleri korur. *Öğrenciler bireysel olarak, Aile, çevre, toplum, millet ve devletine karşı olan sorumluluk bilinci geliştirir.
6	745-840	UYGURLAR	TARİHE SAYGI (MİLLİ VE MANEVİ DEĞERLERE SAHİP ÇIKILMASI)	Şehir hayatına geçen ilk Türk devleti olma özelliğini taşır. Tarih, sanat, ve kültürel yönden büyük bir medeniyet kurmuş ve günümüze kadar varlıklarını devam ettirmişlerdir. Bazı araştırmacılara göre matbaanın ilk önce Uygurlarda kullanıldığı görüşü ileri sürülmektedir. Kazılarda beyaz pramitler, su kanalı büyük bir mühendislik örneğidir.	Milli, manevi değerlerin önemi anlatılarak, tarihi yerlere, tarihi eserlere gezi düzenleme çalışmaları yapılması önerilir.	*Tarihî bir olayı değerlendirirken olayın yaşandığı dönemin koşullarını göz önünde bulundurmanın önemini kavrar. *Değerlerini fark eder. *Tarih öğrenmenin amaç ve yararlarını kavrar. *Kültürel değerleri tanıır. *Estetik değerleri korur.
7	840-1212	KARAHANLILAR	TÜM DEĞERLER	İlk Türk islam devletidir. Karahanlılar Türkçe'yi resmi dil ilan etmişlerdir. Bu dönemde bir çok eser yazılmıştır. İlk Türkçe sözlük olan Divan-ü Lügat it Türk Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılmıştır. Eser aynı zamanda Türklerin yaşam biçimleri hakkında bilgiler vermektedir. Karahanlılar döneminde Yusuf Has Hacıp tarafından KUTADGU BİLİĞ adlı eser yazılmıştır. Mutluluk veren bilge demektir. Bu kitap ADALET konusunda bilgiler verir. İnsanların iyi olmasını ve neler yapması gerektiğini anlatır. Güçlü devlet idealine ulaşabilmek için ,her bireyin "Önce Devletim ve Ülkem "bilincine sahip olması gereği ,milli , manevi, kültürel değerlere bağlılığın önemi"Etkileyici Materyallerle"anlatılmalıdır.	Bu çalışma ile tarihimize öğretilecek, günümüzde değerlerin anlaşılmasında ve davranışa dönüştürülmesinde önemli bir adım atılmış olacaktır. Öğrenciler konu ile duygu ve düşüncelerini anlatan kompozisyon yazma çalışmaları yapılabilir,özellikle adaletli olma ile ilgili hikayeler paylaşılarak etkinlik çeşitlendirilir.	*Değerlerin insan yaşamındaki önemini fark eder. * Öğrencilerin tarihi kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramalarını gösterebilme becerisi kazanır. *Farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerlerinin toplumsal yaşamı zenginleştirdiğini kavrar. * Kültürel mirası benimseme ve koruma konusunda duyarlı olur.

8	9. yy.	HAREZMİ	ÖZGÜVEN BİLİMSELLİK SORUMLULUK	Matematik, astronomi ve coğrafya bilginidir. Cebiri sistemleştiren Harezmi'nin Kitab'ül -Cebr ve'l Mukabele adlı eseri bulunmaktadır.	Harezmi'nin toplum için yaptığı hizmetler, bıraktığı eserlerden yola çıkarak insanlığa hizmet etmenin toplum yararına yapılan sorumlulukların bir sonucu olduğu vurgulanarak, Sorumluluk ve Bilimsellik işlenir.	* Kültürel mirası benimseme ve koruma konusunda duyarlı olur. * Kültürlenme ve Kültürleşme sürecinde kendi toplumsal kültürünün önemini fark eder. * Sorumluluklarının yerine getirilmesinin sonuçlarını fark eder.
9	10. yy.	BİRÜNİ	FARKLILIKLARA SAYGI SORUMLULUK	Birüni eczacılıkta uygulamalı eğitime, kitaplardan çok daha fazla önem vermiştir. Birüni, elle tutarak ve gözlemleyerek veri toplamanın insana, yarar sağladığına inanmış ve bunu uygulamıştır. Gerçek bir bilim anlayışına sahip olan Birüni, ırk kavramına da önem vermezdi. Başka bir halkın ileri kültüründen derin bir saygıyla söz ederdi. Aynı şekilde dinler ve düşünceler konusundaki anlatımı sırasında o dinler hakkında itiraz veya eleştiride bulunmadığı gibi, o dindeki deyimleri aynen kullanmasıyla da dikkat çekmektedir. Tıp, biyoloji, bitkiler, madenler, hayvanlar ve yararlı otlar üzerinde bir dizin oluşturmuştur. Ancak Birüni kendisinin de dediği gibi, yapıtlarını sıradan insanlar için değil, bilginler için yazmaktaydı. Birüni yaşadığı yüzyılın en büyük matematikçisidir. Birüni'nin bu yönü Batı Dünyası tarafından ancak iki asır sonra keşfedilip kullanılabilmektedir.	Değerler eğitiminde Birününin yapmış olduğu çalışmalar ile bilime katkısı anlatılarak matematik fizik, kimya derslerinde örnek olarak anlatılabilir. İnsanlara verdiği önem, kişilik özellikleri farklılıklara saygı konusunu ele alınarak, insanlığa katkısı ile vatanseverlik konusunda ele alınabilir. Akıl ve bilime önem veren devletlerin her zaman ilerleme kaydettiği dünyanın efendisi konumunda olduğu anlatılmalıdır. Bireysel olarak tarihe mal olmuş bilim adamlarının örnek alınması gereği ve bilimin önemi anlatılmalıdır.	* Kendisine, çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir * Değerlerin insan yaşamındaki önemini fark eder. * Düşünme, sorgulama, farklı düşünceler ve çözümler üretme becerilerini geliştirir. * İnsanlığın insanî değerlerle korunup geliştirileceğini kabul eder. * Farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerlerinin toplumsal yaşamı zenginleştirdiğini kavrar. * Akılcılığın ve bilimselliğin önemini kavrar.
10	11. - 14. yy.	SELÇUKLULAR	TÜM DEĞERLER	Nizamülmülk'ün Selçuklu Devletindeki bütün düzenleme ve değişiklikleri ciddi bir şekilde tetkik eden, devlet idaresindeki kendi görüşlerini ve icraatını ve bunların gerekçelerini gelecek nesillere intikal ettirmek amacıyla farsça olarak yazdığı Siyasetname isimli eseri, bugün siyaset ilmiyle uğraşanların el kitapları arasında sayılır. Kitapta ideal bir devlet örgütünün nasıl olması gerektiği belirtilir ve olumsuz yönetimlerin zararlı sonuçları açıklanarak yöneticiler uyarılır. Adaletten uzaklaşan yöneticilerin özelliklerinden bahsederek uyarılarda bulunur.	Bu önemli eserler incelenerek, eserin amacından yola çıkarak tüm değerler ele alınır. Özellikle toplumsal hayatın düzenlenmesinde değerlerin önemi anlatılır. Önemli bir eser olması özelliği ile yeni nesillere kılavuzluk yapma niteliğinde olması çocukların tarihe önem vermelerini sağlayacaktır. Bu konunun devamında araştırma ödevleri verilerek öğrencilerin tarihi daha yakından tanımlarına fırsat vermiş olacaktır.	* Toplumsal hayatın düzenlenmesinde değerlerin ve normların önemini ifade eder. * Öğrenciler tarihî kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramaları gösterebilme becerisi kazanır. * Tarihin kuşaktan kuşağa geçmesinin önemini kavrar. * Kuralların önleyici ve koruyucu yönlerini fark eder.

11	10. yy.	FARÂBİ	SAYGI SEVGİ ÖZGÜVEN VATANSEVERLİK (LİDERLİK)	İlk Türk İslam devletlerinde bilime önem verilmiştir. Farâbinin eserlerinin çoğu latinceye çevrilerek uzun yıllar Avrupa üniversitelerinde okutulmuştur. İslam düşünce hayatının gelişmesinde büyük hizmetleri olmuştur. Akli önemli noktada tutarak pozitif bilimlerinin gelişmesine büyük katkı sağlamıştır. Farâbinin toplum için yaptığı hizmetler ve insanlığa katkıları hatırlatılarak, saygı, sevgi, vatanseverlik ve özgüven değerleri anlatılır.	Farâbinin toplum için yaptığı hizmetler ve insanlığa katkıları hatırlatılarak, saygı, sevgi, vatanseverlik ve özgüven değerleri anlatılır. Pozitif bilmin önemi anlatılarak, bilmin teknolojiyle birleşmesinde neler yapılabileceği gibi güncel olaylara dayandırılarak değer işlenmelidir.	*Öğrencilerin tarihi kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramalarını gösterebilme becerisi kazanır. * Başkalarının haklarına saygı gösterir. * Girişimcilik becerisinin gelişmesini sağlar. * İnsanlığın insanî değerlerle korunup geliştirileceğini kabul eder.
12	10. - 11. yy.	İBN-İ SÎNA	SORUMLULUK YARDIMLAŞMA VE İŞBİRLİĞİ SEVGİ	İbn-i Sîna'nın El Kanun Fi't Tıp kitabı dünyaca ünlüdür. Kitapta sözü edilen tıbbi prensipler bugün hâlâ çeşitli tıp fakültelerinde tıp tarihi kapsamında öğretilmektedir. Kan dolaşımı üzerine çalışmalar yapmıştır. İbn'i Sîna'nın günümüze kadar olan süreçte insanlığa katkısı tartışılmaz üstünlüktedir.	İBN-İ SÎNA'nın topluma sağladığı yardım, çeşitli araştırmaları, çalışkanlığı ve başarıları anlatılarak, sorumluluk, yardımlaşma ve işbirliği sevgi değerleri ile akılcılık ve bilimselliğin önemi anlatılır.	*Kültürel mirası benimseme ve koruma konusunda duyarlı olur. *Kendisine, çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir.
13	11. yy.	HOCA AHMET YESEVÎ	İYİLİK VE HOŞGÖRÜ SAYGI	Tasavvufun kurucusudur. Hümanizmin ilk temsilcisi sayılır. İnsan sevgisi hoşgörü ve saygı değerleri içerisinde Ahmet Yesevî'den bahsedilir. Özlü sözler niteliğindeki Şiirleri Divan'ı Hikmet adlı eserde toplanmıştır.	Eserlerinin işlenmesi edebiyat alanında öğrencilerin gelişimlerini sağlayacaktır. Araştırma ödevleri verilebilir. Şiirleri incelenerek, eserlerin konularına dikkat çekilir.	* Olumlu değerlere uygun davranır. *Çevresindeki sosyal olayları anlamlandırarak, yorumlar ve neden sonuç ilişkisi kurar. * Düşünme, sorgulama, farklı düşünceler ve çözümler üretme becerilerini geliştirir. *Arkadaşları ile iyi ilişkiler geliştirir. *Manevî paylaşımların insan için olumlu olabileceğini fark eder. * İnsanların birlikte yaşamlarını destekleyen değerleri tanır.
14	11. yy.	GAZÂLÎ	TÜM DEĞERLER	Dinin doğru öğretilmesini savunmuştur. En önemli eseri İhya'ül Ulumiddin'dir. Tasavvuf yolundan gitmiştir. Dinin güzelliklerinden, insan olmanın (insan olma özelliği taşımanın) öneminden bahsetmektedir.	Erdemli insan olma, iyi insan olma nitelikleri üzerinden tüm değerler anlatılmalıdır.	*Farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerlerinin toplumsal yaşamı zenginleştirdiğini kavrar. * İnsanların birlikte yaşamlarını destekleyen değerleri tanır.
15	11. yy.	ALPARSLAN	VATANSEVERLİK ÖZGÜVEN	Bu savaşın sonunda Anadolu'da ilk Türk devleti kuruldu. Türk kültürü Anadolu'ya taşındı. Büyük Selçuklu Devleti Sultanı Alparslan ile Bizans İmparatoru Romen Diyojen kuvvetleri arasında, 26 Ağustos 1071 tarihinde, Doğu Anadolu'da Malazgirt Ovasında meydana geldi. Bu muharebe, dinî, millî, siyasî, askerî neticeleri ve Türk-İslâm tarihinin en büyük zaferlerinden biri olması bakımından önemlidir.	Alparslanın liderlik özelliği anlatılarak vatanseverlik ve özgüven değerleri, kazanımları ile işlenir. İşlenecek olan değerlerin insan yaşamındaki önemine, tarihten diğer olaylardan da örnekler işlenerek, etkinlikle desteklenir.	* Değerlerin insan yaşamındaki önemini fark eder. * Öğrencilerin tarihi kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramalarını gösterebilme becerisi kazanır.

16	12. yy.	ZEMAHŞERİ	SEVGİ SORUMLULUK VATANSEVERLİK	Harzemşahlar döneminde yaşamış olan Zemahşeri'nin Keşşaf ve Mukaddimet'ül-Edeb adlı gramer kitabı önemli eserlerindendir.	Önemli eserlerin bırakılması nedeniyle insanlığa hizmet etmesi sebebiyle vatanseverlik ve sorumluluk değeri işlenir.	*Farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerlerinin toplumsal yaşamı zenginleştirdiğini kavrar. * Kültürel mirası benimseme ve koruma konusunda duyarlı olur.
17	13. yy.	YUNUS EMRE	İYİLİK VE HOŞGÖRÜ SAYGI SEVGİ	12. Yüzyılda tasavvufun Anadolu'nun ilk temsilcilerindendir. İnsan sevgisini şiirlerinde başarı ile işlemiştir. 1991 yılı UNESCO tarafından Yunus Emre yılı olarak ilan edilmiştir. Yunus Emre'nin en büyük özelliği dilindendir. Türkçe'nin güzellik, uyum ve ses sırlarını çok iyi bilen Yunus Emre bu bakımdan Türkçe'nin en büyük mimarı ve kurucusu sayılır. Kullandığı deyimler, şiirinin çatısını kuran kavramlar, konuşulan dile getirdiği derinlik yüzyıllar boyu yaşamış, başka şairleri, daha da önemlisi tüm Anadolu halkını inkâr götürmez bir biçimde etkilemiştir. Yunus, «beyaz Türkçe» dediğimiz güzel, arı-duru ve ahenkli Türkçe'nin böylece yapıcısı ve yürütücüsü olmuştur.	Bu nedenle özellikle Edebi eserleri incelenerek öğrencilere katkı sağlayacaktır. Eserlerinin anlamları, içerdiği değerler incelenmeli, araştırma ödevi verilerek, çalışma pekiştirme yoluna gidilmelidir.	*Manevi paylaşımların insan için olumlu olabileceğini fark eder. * İnsanların birlikte yaşamlarını destekleyen değerleri tanır.
18	13. yy.	HACI BEKTAŞ-I VELİ	İYİLİK VE HOŞGÖRÜ SAYGI	Çağdaşı olan Yunus Emre ve Mevlana gibi hoşgörü ve insan sevgisi üzerine şiirleri vardır.	İyilik ve hoşgörü değerinin önemine yönelik olarak, davranışa dönük etkinliklerle, örnek yaşanmış olaylarla, örnek olay inceleme çalışmalarıyla etkinlik işlenmelidir.	*Manevi paylaşımların insan için olumlu olabileceğini fark eder. * İnsanların birlikte yaşamlarını destekleyen değerleri tanır. *Bazı değer ölçütlerinin her kültüre göre farklılık göstereceğini kavrar. *Birlikte yaşama kültürü için diyalog ve etkili iletişimin önemini farkederek.
19	13. yy.	MEVLÂNA	İYİLİK VE HOŞGÖRÜ SAYGI SEVGİ	13 Yüzyıl tasavvuf şairidir. Hoşgörü üzerine yazdığı şiirlerle tanınmıştır. Doğumunun 800. yılında 2007 yılını UNESCO, Mevlâna yılı olarak kabul etmiştir.	Mevlânânın eserleri ve özlü sözlerinden yararlanarak kompozisyon yazma çalışmaları yapılabilir. Değerlerin yaşam biçimine dönüştürülmesi için yaşantısal düzeyde etkinliklerle pekiştirme çalışmaları yapılmalıdır.	*Manevi paylaşımların insan için olumlu olabileceğini fark eder. * İnsanların birlikte yaşamlarını destekleyen değerleri tanır.
20	13. yy.	AHİLİK TEŞKİLATI	TÜM DEĞERLER	Ahilik, Ahi Evran tarafından Hacı Bektaş-ı Veli'nin tavsiyesiyle kurulan esnaf dayanışma teşkilâtıdır. Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde Anadolu'da yaşayan Müslüman Türkmen halkın sanat, ticaret, ekonomi gibi çeşitli meslek alanlarında yetismelerini sağlayan, onları hem ekonomik hem de ahlaki yönden yetiştiren, çalışma yaşamını iyi insan meziyetlerini esas alarak düzenleyen bir örgütlenmedir.	Etkinlik ilşenirken meslek tanıtımları yapılabilir. Seçilen hangi meslek olursa olsun kişilikli olmanın önemi anlatılır. Bu çalışmayı yaparken Ahilik teşkilatı örnek olacaktır.	*Kendisine, çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir. *Kuralların önleyici ve koruyucu yönlerini fark eder. *İnsanlığın insanî değerlerle korunup geliştirileceğini kabul eder.

21	13. yy.	ŞEYH EDEBALI	DÜRÜSTLÜK (ADALET) SAYGI (EŞİTLİK)	Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında yaşamış bir İslam ilahiyatçısı-din bilgini, Ahi şeyhi, Osman Gazi'nin kayınpederi ve hocası, bir anlamda da sonradan imparatorluk olacak Osmanlı Devleti'nin fikir babasıdır. Alim, faal, varlıklı, çevresi için örnek teşkil eden bir kişi olan Şeyh Edebalı, yaptırmış olduğu zaviyede öğrenci yetiştirir ve halkı aydınlatır. Bilecik'te bir dergah yaptırmış, Osman Gazi'yi de birçok defa burada misafir etmiştir. Damadı Osman Gazi'ye öğütleri önemlidir.	Dürüstlük, Adalet, Saygı değerlerinin özümsemesinde öğrencilere örnek bir çalışma olarak anlatılır. SLAYT SUNUMLAR hazırlanarak dikkat çekici şekilde öğrencilere sunulur.	*Kendisine, çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir. * İnsanlığın insanî değerlerle korunup geliştirileceğini kabul eder. *Kuralların önleyici ve koruyucu yönlerini fark eder. *Değerlerin birbirleriyle olan etkileşimin farkına varır.
22	13. yy.	ERTUĞRUL GAZİ	VATANSEVERLİK SORUMLULUK ÖZGÜVEN	Ertuğrul Gazi, yöneticiliği döneminde aşiretinin nüfusunun az olmasından dolayı barış merkezli, tedbirli bir siyaset izledi. Ertuğrul Gazi'nin siyasi ve askeri dehası, cesareti, yiğitliği, zekâsı ve, emri altındaki topraklarda yaşayan halk tarafından çok sevilen ve sayılan bir kişi olmasını sağladı.	Ertuğrul Gazinin liderlik özellikleri ele alınarak verilen değerler üzerinde farkındalık yaratılır.	*Öğrencilerin tarihî kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramalarını gösterebilme becerisi kazanır. *Çevresi ile barış içinde yaşamının önemini kavrar. *Kendisine, çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir.
23	13. - 14. yy.	OSMAN GAZİ	DÜRÜSTLÜK (ADALET) SAYGI (EŞİTLİK)	Osman Gazi değerli bir devlet adamıydı. Dürüst, tedbirli, cesur, cömert ve adalet sahibiydi. Fakirlere yedirip, onları giydirmeyi çok severdi. Üzerindeki elbiseye kim biraz dikkatlice baksa, hemen çıkartıp ona hediye ederdi. Her ikinci vakti, evinde kim varsa onlara ziyafet verirdi. Söğüt'te temelleri atılan, altı yüzyıllık bir tarih diliminde ve üç kıtada hüküm sürecektir olan Osmanlı Devleti'nin kurucusudur.	Tarihte seçilmiş örnek metinler, kişiler üzerinden, örnek etkinliklerle pekiştirilir. Osman Gazinin getirdiği yenilikler, kişilik özellikleri anlatılırken toplumu için yaptığı İYİLİKLERİN önemi anlatılarak değer pekiştirilir.	*Değerlerin insan yaşamındaki önemini fark eder. * Öğrencilerin tarihî kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramalarını gösterebilme becerisi kazanır. *Kendisine, çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir. *Kuralların önleyici ve koruyucu yönlerini fark eder.
24	14. yy.	ORHAN GAZİ	VATANSEVERLİK ÖZGÜVEN (LİDERLİK)	Orhan Bey zamanında yeni yasalar ve düzenlemeler ile beyliği devlet haline getirmiştir. Çeşitli kademelerde atamalar yaparak asayışı sağlamıştır. Askerlik alanında düzenlemeler getirmiştir. İlk donanma çalışmaları yapmıştır. Ticaret ve ekonomi alanında kanunlar çıkararak bu alanda düzenlemelere gitmiştir. Ayrıca bir çok medreseler kurmuştur. Devletin gücüne güç katmıştır.	Burada kişilik özelliğine değinilerek özgüven değeri üzerinde değerlendirme yapılabilir. Yapmış olduğu yenilikler anlatılarak Vatanseverlik değeri anlatılabilir.	*Değerlerin insan yaşamındaki önemini fark eder. * Öğrencilerin tarihî kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramalarını gösterebilme becerisi kazanır. *Kendisine, çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir.

25	15. yy.	FATİH SULTAN MEHMET	VATANSEVERLİK ÖZGÜVEN (LİDERLİK) SORUMLULUK	Devrinin en büyük âlimlerinden çok iyi eğitim gördüğü; yedi yabancı dil bildiği söylenir. Âlim, şâir ve sanatkârları sık sık toplar ve onlarla sohbet etmekten çok hoşlanırdı. İlginç ve bilinmedik konular hakkında makaleler yazdırır ve bunları incelerdi. Hocalığını da yapmış olan Akşemseddin, Fatih Sultan Mehmed'in en çok değer verdiği âlimlerden biridir. Bilimsel sorunlarda, hangi din ve mezhebe mensup olursa olsun bilgileri korur onlara eserler yazdırırdı. Bilime büyük önem veren Fatih Sultan Mehmed, yabancı ülkelerdeki büyük bilgileri İstanbul'a getirtti. Ünlü ressam Bellini'yi de İstanbul'a davet ederek kendi resmini yaptırdı. 19 yaşında Osmanlı Padişahı olan Sultan II. Mehmed, İstanbul'u fethedip Doğu Roma İmparatorluğu'nu ortadan kaldırarak Fatih ünvanını aldı. İstanbul'un fethi sırasında Akşemseddin'e manevi keşif yoluyla Eyüp Sultan'ın mezarını buldurarak onun adına bir türbe, Eyüp Sultan Camii'sini yaptırdı.	Fatih Sultan Mehmet'in hayatı, kişilik özellikleri, başarıları incelenerek , öğrencilerden değeri içselleştirmeleri beklenir. Bu doğrultuda, görsel sunumlar hazırlanarak, tarihi diğer olaylar anlatılarak, çeşitli geziler yapılarak tarihin insan yaşamındaki önemi anlatılmalıdır. Ulubatlı Hasanlar Molla Güraniler Akşemseddinler gibi önemli şahsiyetlerin kişilikleri, özellikleri, "Fetih'e Katkıları görsel materyallerle anlatılmalıdır.	*Değerlerin insan yaşamındaki önemini fark eder. *Öğrencilerin tarihi kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramlarını gösterebilme becerisi kazanır. *Değerlerin insan yaşamındaki önemini fark eder.
26	15. yy.	AKŞEMSEDDİN	ÖZGÜVEN (LİDERLİK) SORUMLULUK BİLGELİK	Akşemseddin'in asıl ünü, II. Murat'ın emir ve isteğiyle II. Mehmed'in hocalığına tayin edilmesiyle başlamıştır. Akşemseddin, II. Mehmed'e danışmanlık yapıp İstanbul'un fethine katkıda bulunmuştur. Akşemseddin çocukları, öğrencileri ve müritleriyle birlikte fetih ordusuna katılmışlardır. Akşemseddin, bilimde ve tasavvufta olduğu gibi, tıp ve eczacılık alanında da büyük bir üne sahiptir.	Akşemseddin'in insanlığa katkısı ele alınarak ,değer çalışması yapılmalıdır. Bilime ve tasavvufta olan katkıları da öğrencilerle paylaşılmalı öğrencilerin duygu ve düşüncelerini ifade etmelerine olanak sağlanmalıdır.	*Kendisine, çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir.
27	15. yy.	ULUĞBEY	VATANSEVERLİK SORUMLULUK	Zamanda tarih, şiir ve sanata meraklı olduğundan bu işlerle uğraşanları himaye ve teşvik etmiştir. Büyük bir kitapsever olan Uluğ Bey, geometri ve matematiğin en zor meselelerini çözen bir matematikçi, fakat hepsinin üstünde bir "astronomi âlimi" dir. Hatta batılı bilim adamları onu "15. yüzyılın en büyük astronomu" olarak kabul ederler. Daha çocuk denilecek kadar küçük bir yaşta Meraga Rasathanesi'nin harabelerini gezmesi, astronomiye karşı duyduğu ilginin çok erken başladığını göstermektedir. Yıldızların Fihrist cetvelleri adlı eserini yazmıştır.	Dünya tarafından bilinen Uluğbey'in eserleri insanlık için yaptığı hizmetler ele alınarak, kazanımların verilmesi önerilir.	*Kendisine, çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir. * İnsanlığın insanî değerlerle korunup geliştirileceğini kabul eder.
28	15. yy.	ALİ KUŞÇU	SORUMLULUK SEVGİ	Uluğ Bey'in öğrencisi olan Ali Kuşçu, Türk İslam dünyasının en önemli astronomi bilginidir. Çok sayıda eserleri bulunmaktadır. Fatih Sultan Mehmed döneminde Osmanlı Devletinin hizmetine girerek ömrünün sonuna kadar gençlere eğitim vermiştir.	Ali Kuşçu'nun kendisine, çevresine ve topluma karşı sorumluluklarından yola çıkarak etkinliklerle pekiştirilir. Bu özelliği anlatılarak gençlere olan sevgisi, ülkenin gençlerini yetiştirerek vatanına olan sevgisi ve bağlılığı anlatılır. Bilime olan katkısı ile bilimselliğin önemi anlatılır.	*Kendisine, çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir. *Kültürel mirası benimseme ve koruma konusunda duyarlı olur.

29	15. yy.	ALİ ŞİR NEVÂİ	VATANSEVERLİK SORUMLULUK	Nevâî'nin bir çok edebi eserl bulunmaktadır. Muhakemetü'l Lügateyn dil alanında millî duruşunu sergilemesi bakımından önemlidir.	Bu tarihi olaydan bahsederek, kültürel mirasların farkına varabilme, sahip çıkabilme ve kuşaktan kuşağa aktarılması için etkinliklerle desteklenerek öğretilmesi ve kazanımların verilmesi önerilir.	*Kültürel mirası benimseme ve koruma konusunda duyarlı olur. *İnsanlığın insanî değerlerle korunup geliştirileceğini kabul edebilme.
30	16. yy.	KANÛNİ SULTAN SÜLEYMAN	VATANSEVERLİK SORUMLULUK SAYGI ÖZGÜVEN	Kanûni yetenekli, liyakatlı, gelişmeye müsait insanları iyi tanıır ve yetiştirmelerine yardım ederdi. Sadrazam İbrahim Paşayı kölelikten alıp devletin en yüksek makamına çıkarmış, bütün yeteneklerini ona kullanırmıştı. Devlet işlerinde iyice düşünmeden karar vermez, verdiği karardan da geri dönmezdi. Orduyu zamanın ihtiyaçlarına göre yenilemiş, onun zamanında Osmanlı kara ve deniz ordusu dünyanın en büyük gücü haline gelmiştir. Kanun koruyuculuğundan dolayı Kanuni ünvanını almıştır.	KANÛNİ SULTAN SÜLEYMAN'ın kişilik özellikleri, yetenekleri ve özellikle kanun koruyuculuğu ele alınarak değer öğretimi yapılır.	*Değerlerin insan yaşamındaki önemini fark eder. * Öğrencilerin tarihi kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramalarını gösterebilme becerisi kazanır. *Kendisine, çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir. *Kuralların önleyici ve koruyucu yönlerini fark eder. *Farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerlerinin toplumsal yaşamı zenginleştirdiğini kavrar. * Farklılıkların farkına varır ve değerli kılar.
31	16. yy.	PİR'İ REİS	VATANSEVERLİK SORUMLULUK (ÇALIŞKANLIK)	Denizcilik alanındaki araştırmalarıyla üstün başarılar elde etmiştir. Kitab'ı Bahriye en önemli eserlerindendir. İlk dünya haritasını çizerek tarihte önemli bir yere sahip olmuştur.	Piri Reis'in topluma karşı katkıları anlatılarak ilgili değerlerin içselleştirilmesi sağlanır.	*Kendisine, çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir. *İnsanlığın insanî değerlerle korunup geliştirileceğini kabul eder.
32	17. yy.	HEZARFEN AHMET ÇELEBİ	SORUMLULUK YARDIMLAŞMA VE İŞBİRLİĞİ SEVGİ	IV. Murat Döneminde uçma tasarısını hayata geçirdiği ve sahip olduğu geniş bilgiden dolayı halk tarafından kendisine HEZARFEN (Binfenli) ismi verilmiştir. Galata Kulesi'nden kuş kanadına benzer bir araçla İstanbul Boğazı üzerinden başarılı bir uçuş denemesi yapmıştır.	Hezarfen topluma sağladığı yardım, çeşitli araştırmaları, çalışkanlığı ve başarıları anlatılarak, sorumluluk, yardımlaşma ve işbirliği sevgi değerleri ile aklıcılık ve bilimselliğin önemi anlatılır.	*Kendisine, çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir.
33	1876 - 1909	II.ABDÜLHAMİT	TÜM DEĞERLER	Osmanlı Devletinin zor bir zamanında tahta geçerek, Batı'ya karşı dengeci, Doğu'ya karşı islamcı politikalar izlemiştir. Merkezi otoriteyi kuvvetli tutmaya çalışmış, bu sayede devletin ömrünü uzatmıştır.	II. Abdülhamit'in kişilik özellikleri ve yetenekleri ele alınarak değer öğretimi yapılır.	*Değerlerin insan yaşamındaki önemini fark eder. * Öğrencilerin tarihi kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramalarını gösterebilme becerisi kazanır. *Kendisine, çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir. *Kuralların önleyici ve koruyucu yönlerini fark eder.

34	1915 - 1916	ÇANAKKALE ZAFERİ	VATANSEVERLİK SORUMLULUK SAYGI BARIŞ YARDIMLAŞMA VE İŞBİRLİĞİ	<p>Çanakkale Zaferi tarihsel açıdan bütün dünya toplumlarını etkilemiş destansı bir zaferdir.</p> <p>Türk milletinin bu başarısı Kurtuluş Mücadelesinde de etkili olmuş, Türkleri tarih sahnesinden silme peşinde koşan ülkelerin bu emellerini hiçbir zaman yerine getiremeyecekleri kanaati milletçe kabul görmüştür. Çanakkale'de birçok şehit ve gazi veren Türk milleti, Çanakkale Savaşı'nda olağanüstü bir mücadele örneği sergileyerek her ne pahasına olursa olsun düşmana geçit vermemiştir.</p> <p>Bu zaferde Seyit Onbaşı gibi örnek şahsiyetler ve olaylar, görsel materyallerle anlatılmalıdır.</p>	<p>Çanakkale Zaferinin anlatılması; Gençlerimiz Ecdadının tarihte nasıl imkansızlıklar içinde neler başardığını ve azimle nelere muvaffak olabileceklerini sağlayacaktır. Önünde hiçbir engel tanımadan hedefe güvenle yürümenin önemi anlatılmış olacaktır. Bu noktada gençlerimiz tarihten güç ve destek almalıdır. Bu güç ve desteği sağlamanın yolu gençlerimize tarih bilinci aşılamaktan geçer. Bu anlamda Çanakkale Destanı bu anlamda önemli bir destekleyici etkinlik olacaktır. Bu maksada ulaşmak için, bu tür şiir ve nesir eserlerin yanı sıra, özellikle Çanakkale İli ve Savaşların gerçekleştirildiği mevzi ve cepheler gençlerimize tek tek gezdirilmeli, seyahatler düzenlenmelidir. Çeşitli görsel materyallerden faydalanılmalı, slayt sunum hazırlanması için öğrenciler desteklenmelidir.</p>	<p>*Atatürk'ün askerlik hayatı ile ilgili olay ve olguları kavrar.</p> <p>* Örnek olaylardan yola çıkarak Atatürk'ün çeşitli cephelerdeki başarılarıyla askerî yeteneklerini ilişkilendirir.</p> <p>*Öğrencilerin tarihi kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramlarını gösterebilme becerisi kazanır.</p> <p>*Çevresi ile barış içinde yaşamının önemini kavrar.</p> <p>*Kendisine, çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir.</p>
35	1881 - 1938	MİLLİ MÜCADELE VE CUMHURİYETİN KURULMASI	TÜM DEĞERLER	<p>Atatürk (1881, Selanik - 10 Kasım 1938, İstanbul), önemli bir askerî ve siyaset adamıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ve önderidir. 1914'te Atatürk, Birinci Dünya Savaşı sırasında bir ordu subayıydı. Savaş sonunda Osmanlı Devletinin yenilgisini takiben Türk Kurtuluş Savaşı'ndaki Türk Ulusal Hareketi'ne önderlik etmiştir. Kurtuluş Savaşı sürecinde Hükümeti'ni kurmuş, askeri eylemleriyle İtilaf Devletlerinin desteklediği askeri güçleri bozguna uğratmış ve Türkleri zafere götürmüştür. Türk Orduları Başkomutanı olarak Sakarya Meydan Muharebesi'ndeki başarısından dolayı 19 Eylül 1921 tarihinde "Gazi" unvanını almış ve mareşalliğe yükselmiştir. 1938 yılındaki vefatına kadar arka arkaya 4 kez cumhurbaşkanı seçilen Atatürk, bu görevi en uzun süre yürüten Cumhurbaşkanı olmuştur.</p>	<p>Atatürk'ün kişilik özellikleri, tarihe, ülkemize, insanlığı yapmış olduğu katkıları, ordusuyla birlikte kazandığı zaferleri, öğrencilere öğretilerek tüm değerlerin içselleştirilmesinde önemli bir yer tutacaktır.</p> <p>Kurtuluş Savaşı mücadelesi görsel materyal destekli etkinliklerle desteklenmelidir.</p>	<p>*Atatürk'ün hayatıyla ilgili olayları kavrar.</p> <p>* Atatürk'ün kişiliğini ve özelliklerini kavrar.</p> <p>*Atatürkçülüğün önemini değerlendirir.</p> <p>*Atatürk'ün millî tarihimize verdiği önemi değerlendirir.</p>
36	1923 - 1938	ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARI	TÜM DEĞERLER	<p><u>Atatürk İlke ve İnkılaplarının Dayandığı Esaslar</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Millî tarih bilinci • Vatan ve millet sevgisi • Millî dil • Özgürlük ve bağımsızlık • Egemenliğin millete ait olması • Millî kültürün geliştirilmesi esası • Çağdaş uygarlık düzeyinin üzerine çıkılması • Türk milletine inanma ve güvenme • Millî birlik ve beraberlik, ülke bütünlüğü • Barışçılık (Yurtta barış dünyada barış) • Akılcılık (Hayatta en hakiki mürşit ilimdir) 	<p>Atatürk İlke ve İnkılapları, dayandığı esaslar öğretilerek, öğrencilerin kendi tarihine, kültürüne, sahip olduğu değerleri anlamalarını sağlayarak, milletine, devlete, vatanına karşı sorumlulukların bilincine varır.</p> <p>Büyük bir cihan devletinin dağılma nedenleri öğrencilerin seviyesine uygun olarak güncel olaylarla da ilişkilendirilerek destek özellikli materyallerle anlatılmalıdır. Güçlü devlet olmadan milletin varlığının mümkün olmadığı, bağımsızlığın önemi detaylı olarak anlatılmalıdır.</p>	<p>*Atatürk'ün hayatıyla ilgili olayları kavrar.</p> <p>* Atatürk'ün kişiliğini ve özelliklerini kavrar.</p> <p>*Atatürkçülüğün önemini değerlendirir.</p> <p>*Atatürk'ün millî tarihimize verdiği önemi değerlendirir.</p> <p>*Atatürk'ün 1919'a kadar bulunduğu görevler ve yaptığı hizmetleri, üstlendiği Millî Mücadele liderliği açısından yorumlar.</p> <p>*Öğrencilerin tarihi kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramlarını gösterebilme becerisi kazanır.</p> <p>*Kendisine, çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir.</p>

37	1919 - 1922	KURTULUŞ SAVAŞI	VATANSEVERLİK SORUMLULUK SAYGI BARİŞ YARDIMLAŞMA VE İŞBİRLİĞİ	Kurtuluş Savaşı; ülke bütünlüğünü, bağımsızlığını korumak, ulusal egemenliğe dayalı, tam bağımsız yeni bir Türk devleti kurmak için tüm ulusca girişilen, çok cepheli bir savaştır. Kurtuluş Savaşı; Osmanlı Devleti 'ni yok eden, Türklere yaşam hakkı tanımayan 30 Ekim 1918 tarihli Mondros Ateşkes Antlaşması sonucu Türk milletinin bir ölüm-kalım mücadelesi olarak başlamıştır.	Öğrencilerin bu tarihi olayı anlamaları, içselleştirmeleri sağlanarak çocukların ülkesine, vatanına, milletine olan bağlılığı öğretilir ve ilişkili değerlerin davranışa dönüştürülmesi sağlanmış olur.	*Atatürk'ün 1919'a kadar bulunduğu görevler ve yaptığı hizmetleri, üstlendiği Milli Mücadele liderliği açısından yorumlar. *Dönemin şartlarını göz önünde bulundurarak dünyada ve ülkemizde Atatürk'ün düşünce sisteminin oluşmasında etkili olan olaylar hakkında çıkarımlarda bulunur. *Öğrencilerin tarihi kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramlarını gösterebilme becerisi kazanır. *Çevresi ile barış içinde yaşamının önemini kavrar. *Kendisine, çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir.
38	1920 - 1921	GAZİANTEP	TÜM DEĞERLER	Kurtuluş Savaşında halkın Fransızlara karşı göstermiş olduğu üstün kahramanlıklar ve vatani korumak için verilmiş mücadele sonrasında 6 Şubat 1921'de çıkarılan bir yasayla Gazi unvanı verildi. "Antep" olan ilimiz bu yasa ile "Gazi" unvanı aldı ve "Gaziantep" oldu.	Dünya üzerinde ülkemizin bugünkü yerini almasını sağlayan bu önemli tarihi olayları öğretmek, öğrencilerin tüm değerleri içselleştirilmesinde önemli bir çalışma olacaktır.	*Dönemin şartlarını göz önünde bulundurarak dünyada ve ülkemizde Atatürk'ün düşünce sisteminin oluşmasında etkili olan olaylar hakkında çıkarımlarda bulunur.
39	1973	KAHRAMAN-MARAŞ	TÜM DEĞERLER	Kurtuluş mücadelesinde tüm Maraş halkı mücadeleye katılmıştır. Bu nedenle Nisan 1925 yılında toplanan Türkiye Büyük Millet Meclisi Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın da onayı ile İstiklal Madalyası'nın Maraş'ta fertlere değil, Şehir halkına verilmesi kararlaştırılır. Maraş şehri Milli Mücadeledeki fedakarlığından ötürü TBMM tarafından 7 Şubat 1973 tarihinde "KAHRAMAN MARAŞ" adını almıştır.	Dünya üzerinde ülkemizin bugünkü yerini almasını sağlayan bu önemli tarihi olayları öğretmek, öğrencilerin tüm değerleri içselleştirilmesinde önemli bir çalışma olacaktır.	*Dönemin şartlarını göz önünde bulundurarak dünyada ve ülkemizde Atatürk'ün düşünce sisteminin oluşmasında etkili olan olaylar hakkında çıkarımlarda bulunur.
40	1984	ŞANLIURFA	TÜM DEĞERLER	1919 yılında, önce İngilizlerin, daha sonra Fransızların işgaline uğrayan Urfa, 11 Nisan 1920'de Urfalı milisler tarafından işgalden kurtarılmış; Urfa halkının Kurtuluş Savaşında gösterdiği kahramanlıktan dolayı Urfa ili adının "Şanlıurfa" olarak değiştirilmesine ilişkin kanun teklifi TBMM tarafından 6 Aralık 1984 tarihinde kabul edilerek kanunlaşmıştır.	Dünya üzerinde ülkemizin bugünkü yerini almasını sağlayan bu önemli tarihi olayları öğretmek, öğrencilerin tüm değerleri içselleştirilmesinde önemli bir çalışma olacaktır.	*Dönemin şartlarını göz önünde bulundurarak dünyada ve ülkemizde Atatürk'ün düşünce sisteminin oluşmasında etkili olan olaylar hakkında çıkarımlarda bulunur.

KİŞİLİĞİ VE YAŞAMLARIYLA ÖRNEK OLMUŞ KİŞİLER

41	1842 - 1910	OSMAN HAMDİ BEY	SORUMLULUK SAYGI(TARİHE SAYGI) VATANSEVERLİK ÖZGÜVEN	Arkeolojinin kurucusudur. En önemli arkeolojik kazısı 1887-1888'de gerçekleştirildiği sayıda Kral Mezarlığı kazıdır. Günümüzde varlığını Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi olarak sürdüren Sanayi-i Nefise Mekteb-i Alisi'nin kurucusudur. İlk Türk ressamlarından birisidir ve Türk resminde figürlü kompozisyon kullanan ilk ressam olarak tarihe geçmiştir.	Öğrencilerin kendi tarihini öğrenmelerini sağlayarak, tarihteki sanatsal olayları öğrenmeleri gerçekleştirilir. Bu etkinliklerin çeşitlendirilmesi, şahsiyetlerin eserlerinin incelenmesi,çeşitli müzelere gezi düzenleyerek benzer faaliyetlerin görülmesi etkinliğin desteklenmesini sağlayacaktır.	* Sorumluluklarının yerine getirilmesinin sonuçlarını fark eder. *Duygu ve düşüncelerini uygun biçimde ifade eder. * Kendisine, çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir. *Her insanın değerli olduğunu kavrar. *Sanatsal çalışmalarında teknolojik olanaklardan yararlanmayı öğrenir. *Tarihin kuşaktan kuşağa geçmesinin önemini kavrar.
42	1857 - 1955	NENE HATUN 93 Harbi (1877-1878)	VATANSEVERLİK SAYGI SORUMLULUK	Rusların Aziziye Tabyalarına kadar geldiğini duyunca kundaktaki bebeğini bırakarak vatan savunmasına koşmuştur. Yaptığı mücadeleler sayesinde Erzurum'un kurtulmasında önemli yararlılıklar göstermiştir.	Öğrencilerin bu tarihi olayı anlamaları, içselleştirmeleri sağlanarak çocukların ülkesine, vatanına, milletine olan bağlılığı öğretilir ve ilişkili değerlerin davranışa dönüştürülmesi sağlanmış olur.	*Değerlerin insan yaşamındaki önemini fark eder. *Öğrencilerin tarihi kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramalarını gösterebilme becerisi kazanır.
43	1871 - 1922	SÜTÇÜ İMAM (31 Ekim 1919)	VATANSEVERLİK SAYGI SORUMLULUK	Asıl adı Ali olan Sütçü İmam, Maraş'ta Uzunoluk Camisinde ücretsiz olarak imamlık ve geçimini sağlamak için de sütçülük yapıyordu. İsgal askerlerinin hamamdan çıkan Türk kadınına saldırımları üzerine duruma müdahale etmiş ve Milli Mücadele'nin ilk zaferi olacak olaylar zincirini harekete geçirmiştir.	Öğrencilerin bu tarihi olayı anlamaları, içselleştirmeleri sağlanarak çocukların ülkesine, vatanına, milletine olan bağlılığı öğretilir ve ilişkili değerlerin davranışa dönüştürülmesi sağlanmış olur.	*Değerlerin insan yaşamındaki önemini fark eder. *Öğrencilerin tarihi kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramalarını gösterebilme becerisi kazanır.
44	1890 - 1956	HATİ ÇIRPAN	SORUMLULUK SAYGI VATANSEVERLİK ÖZGÜVEN	Türkiye'de kadınlara seçme ve seçilme hakkının tanınmasından sonra 1935 Türkiye genel seçimlerinde aday olup ilk kadın milletvekilleri olarak meclise giren 17 kadın arasında yer almış ve TBMM V. dönem Ankara ilk kadın milletvekili olarak görev yapmıştır.	Öğrencilerimizin vatandaşlık görev ve sorumluluklarını bilmeleri adına önemli bir etkinliktir.	*Sorumluluklarının yerine getirilmesinin sonuçlarını fark eder. * Duygu ve düşüncelerini uygun biçimde ifade eder. *Türk kadının sosyal ve siyasi haklarını değerlendirebilme becerisi kazanır.
45	1910 - 1997	FÜREYA KORAL	SORUMLULUK SAYGI VATANSEVERLİK ÖZGÜVEN	İlk kadın seramik sanatçısıdır. 1940-1944 arasında müzik eleştirileri yazmış ve çeviriler yapmıştır. 1947'te Lozan'da seramik çalışmalarına başlamıştır. Ardından tanınmış Fransız seramikçi Serré'nin desteği ile Paris'te özel bir seramik atölyesinde çalışmalarını sürdürmüştür. İlk seramik ve taşbaskı sergisini 1951'de Paris'te açmıştır. Aynı yıl yurda dönerek, Maya galerisinde yapıtlarını sergilemiştir. Yurt içi ve yurt dışındaki çeşitli sergilere katılarak, ödüller almıştır.	Öğrencilerin kendi tarihini öğrenmelerini sağlayarak, tarihteki sanatsal olayları öğrenmeleri gerçekleştirilir. Bu etkinliklerin çeşitlendirilmesi, şahsiyetlerin eserlerinin incelenmesi,çeşitli müzelere gezi düzenleyerek benzer faaliyetlerin görülmesi etkinliğin desteklenmesini sağlayacaktır.	*Sorumluluklarının yerine getirilmesinin sonuçlarını fark eder. *Duygu ve düşüncelerini uygun biçimde ifade eder. *Estetik değerleri korur. * Kendilerini sanat yoluyla ifade eder.

46	1912 - 1986	YAŞAR ERKAN	SORUMLULUK SAYGI VATANSEVERLİK ÖZGÜVEN	İlk olimpiyat şampiyonumuz. (1936 Berlin Olimpiyatları) Türkiye Cumhuriyeti'nin olimpiyatlarda aldığı ilk altın madalyayı kazanan sporcu ve güreşçidir. Atatürk'ün "Ben sporcunun zeki, çevik, aynı zamanda ahlaklısını severim." diye hitap ettiği, Naçar soyadını Erkan olarak değiştirdiği kişidir.	Yaşar Erkan'ın hayatı ve başarıları ele alınarak ilgili değer üzerinde farkındalık yaratılır. Öğrencilerinde buna benzer şahsiyetleri araştırılarak, sınıf ortamında sunmaları için desteklenir.	* Sorumluluklarının yerine getirilmesinin sonuçlarını fark eder. * Duygu ve düşüncelerini uygun biçimde ifade eder.
47	1914 - 2001	JALE İNAN	SORUMLULUK SAYGI VATANSEVERLİK ÖZGÜVEN	İlk kadın arkeologtur. Uzun yıllar devam eden programlı kazılarla Perge ve Side antik kentlerinin gün ışığına çıkarılmasına emek vermiş bir isimdir.	İlgili kazanımların davranışa dönüştürülmesinde etkili olabilecek bir isimdir. Kazı yapılan yerlerin resimleriinden oluşan sunumlar, görsel materyaller hazırlanarak öğrencilerin desteklenmesi sağlanmalıdır.	* Sorumluluklarının yerine getirilmesinin sonuçlarını fark eder. * Duygu ve düşüncelerini uygun biçimde ifade eder. * Sanatsal çalışmalarında teknolojik olanaklardan yararlanmayı öğrenir.
48	1916 - 2014	HALET ÇAMBEL	SORUMLULUK SAYGI VATANSEVERLİK ÖZGÜVEN	Olimpiyatlara katılan ilk Türk kadın sporcumuzdur. Ayrıca Hattuşaş'ın bulunduğu Boğazköy'de, stajyer olarak başladığı kazıları hayatı boyunca sürdüren Halet Çambel, bilim dünyası tarafından "Hitit hiyerogliflerinin çözüldüğü yer" olarak tanınan Karatepe-Arsıntaş Höyüğü'nde, Türkiye'nin ilk açık hava müzesini kurmuştur. Karatepe kalıntılarının ortaya çıkarılmasına ve Hitit dilinin çözülmesine katkısı büyüktür.	Halet Çambel'in hayatı ve başarıları ele alınarak ilgili değer üzerinde farkındalık yaratılır. Öğrencilerin de buna benzer şahsiyetleri araştırmaları sağlanarak, sınıf ortamında sunmaları için desteklenir.	* Sorumluluklarının yerine getirilmesinin sonuçlarını fark eder. * Duygu ve düşüncelerini uygun biçimde ifade eder.

Mustafa Kemal Atatürk

Atilla

Fatih Sultan Mehmet

Ulubatlı Hasean

Seyit Onbaşı

Hatı Çarpan

Kanuni Sultan Süleyman

Osman Hamdi Bey

Zale İnan

T.C.
ANTALYA VALİLİĞİ
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

3. GENÇ ÇINARLAR KISA FİLM YARIŞMASI

Burak ŞAHİN

Kaş Gömbe Ortaokulu'nda Özel Eğitim Öğretmeni iken, 2014-2015 Eğitim Öğretim yılı 3. Genç Çınarlar Kısa Film Yarışması'na katılan ve 1.lık ödülü alan

YEM filminin danışman öğretmeni Burak ŞAHİN, törenden kısa bir süre sonra elim bir trafik kazasında hayatını kaybetmiştir.

Öğretmenimizin aziz hatırasını yaşatmak, Değerler Eğitimi faaliyetlerimizde rol-model olması bakımından, 4. Genç Çınarlar Kısa Film Yarışması'na ait şartnameye "**Burak Şahin Jüri Özel Ödülü**" konulmuştur.

Kazanımlar & Kazandırılacak Beceriler & Etkinlik Kazanım İndeksi
Ölçüm ve Değerlendirme & Planlamada Yöntem ve Teknik

KAZANIMLAR

- ✿ Sosyal yaşamda kuralların olduğunu ve uyulması gerektiğini fark eder.
- ✿ Neden sonuç ilişkisi kurar.
- ✿ Kendini yaratıcı yollarla ifade eder.
- ✿ Sorumluluklarının farkına varır.
- ✿ Sorumluluklarını yerine getirir.
- ✿ Sorumluluklarının yerine getirilmesinin sonuçlarını fark eder.
- ✿ Canlıların yaşama hakkına saygı gösterir.
- ✿ Günlük yaşam becerisi geliştirir.
- ✿ Kaynak kullanımı ile sorumluluklarını fark eder.
- ✿ Dinlediklerini, izlediklerini uygun yollarla ifade eder.
- ✿ Duygu ve düşüncelerini uygun biçimde ifade eder.
- ✿ Çevresi ile barış içinde yaşamının önemini kavrar.
- ✿ Empati kurar
- ✿ Kuralların önleyici ve koruyucu yönlerini fark eder.
- ✿ Problemi fark eder, çözüm yolları önerir
- ✿ Kendini değerlendirme becerisi kazanır.
- ✿ Kendisine ve çevresine ve topluma karşı sorumluluklarını bilir
- ✿ Sorun Çözebilme yeteneği geliştirir
- ✿ Sosyal yaşamda kuralların olduğunu kavrar.
- ✿ Birlikte yaşama koşullarının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi için sorumluluk alır.
- ✿ Birlikte yaşama şartlarını öğrenebilme becerisi geliştirir.
- ✿ Hata yapabileceğini kabul eder
- ✿ Hatalarını ifade eder.
- ✿ Hatanın sonuçlarını fark eder.
- ✿ Hataları doğal karşılar.
- ✿ Akran ilişkilerinde davranılması gereken olumlu hal ve hareketlerin farkına varır.
- ✿ Akran desteği ile yetişkin yardımı gerektiren durumları ayırt eder.
- ✿ Değerlerin insan yaşamındaki önemini fark eder.
- ✿ Değerlerini fark eder
- ✿ Her insanın değerli olduğunu kavrar.
- ✿ İlişkiyi zedeleyen ya da güçlendiren tutum ve davranışların farkına varır.
- ✿ Bir ilişkiyi sürdürmenin doğru yollarını bilir ve örnek verir
- ✿ Farklılıkların farkına varır ve değerli kılar.
- ✿ Olumlu duygu ve düşüncelerini uygun yolla ortaya koyar.

- ✱ Çevresini güzelleştirmede ve üstlenmesi gereken sorumluluklarını bilir ve görev alır.
- ✱ Estetik değerleri korur
- ✱ Öğrencilerin tarihî kavram, olay, olgu ve prensiplere ilişkin kavramalarını gösterebilme becerisi kazanır.
- ✱ Başkalarının haklarına saygı gösterir
- ✱ Başkalarının eşyalarını izin alarak kullanır ve bu eşyalara zarar vermez.
- ✱ Kişisel eşyalarını özenli kullanır.
- ✱ Fiziksel özelliklerini tanıyarak bu özellikleri hakkında olumlu düşünür
- ✱ Birlikte yaşamalarını destekleyen değerleri tanıma,
- ✱ Kendilerini sanat yoluyla ifade eder.
- ✱ Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk alarak planlı çalışmayı ve zamanı verimli kullanmayı alışkanlık hâline getirir
- ✱ Sanatsal çalışmalarında teknolojik olanaklardan yararlanmayı öğrenir,
- ✱ Görsel dünyayı doğru algılayarak algı birikimini ve hayal gücünü artırır,
- ✱ Kültürel değerleri tanır
- ✱ Sorunların farkına varır.
- ✱ Olumlu değerlere uygun davranır.
- ✱ Türk kadının sosyal ve siyasî haklarını değerlendirir
- ✱ Bilgi, beceri, kavram öğretimi gerçekleştirir.
- ✱ Toplumun ihtiyaçlarını ve hizmet eden kişi veya kuruluşları tanır.
- ✱ Çevresindeki sosyal olayları anlamlandırarak, yorumlar ve neden sonuç ilişkisi kurar.
- ✱ Atatürk'ün hayatıyla ilgili olayları kavrar.
- ✱ Atatürk'ün kişiliğini ve özelliklerini kavrar.
- ✱ Atatürkçülüğün önemini değerlendirir.
- ✱ Atatürk'ün millî tarihimize verdiği önemi değerlendirir.
- ✱ Atatürk'ün öğrenim hayatı ile ilgili olay ve olguları kavrar.
- ✱ Atatürk'ün askerlik hayatı ile ilgili olay ve olguları kavrar.
- ✱ Örnek olaylardan yola çıkarak Atatürk'ün çeşitli cephelerdeki başarılarıyla askerî yeteneklerini ilişkilendirir.
- ✱ Atatürk'ün 1919'a kadar bulunduğu görevler ve yaptığı hizmetleri, üstlendiği Millî Mücadele liderliği açısından yorumlar.
- ✱ Dönemin şartlarını göz önünde bulundurarak dünyada ve ülkemizde Atatürk'ün düşünce sisteminin oluşmasında etkili olan olaylar hakkında çıkarımlarda bulunur
- ✱ Çevresindeki belli başlı sosyal problemlerin farkına varır
- ✱ Ülkemizdeki sosyal yardımlaşma kurumlarının çalışmaları hakkında bilgi edinir.
- ✱ Paylaşmanın önemini fark eder.
- ✱ Bir olay veya durumla ilgili olarak başkalarının duygularını açıklar.

- ✱ Kendine güvenir.
- ✱ Toplumsal yaşamda bireylerin farklı rol ve görevleri olduğunu açıklar
- ✱ Neden sonuç ilişkisi kurabilir.
- ✱ Duygu ve düşüncelerini çeşitli yollarla ifade eder.
- ✱ Öğrencilerin sinema sanatını tanımlarını sağlar.
- ✱ Kısa film yapımını özendir.
- ✱ Öğrencilerin özgüvenlerini, estetik duyum ve beğenilerini geliştirir.
- ✱ Girişimcilik becerisinin gelişmesini sağlar.
- ✱ Duygu ve düşüncelerini estetik yollarla sergilemelerini sağlar.
- ✱ Başkalarının duygularını ifade eder.
- ✱ Okulu ve okul içindeki ilişkileri tanımasını sağlar.
- ✱ Grupla çalışma, akranlarıyla iş birliği yapma ve sosyal katılım becerilerini geliştirir.
- ✱ Düşünme, sorgulama, farklı düşünceler ve çözümler üretme becerilerini geliştirir.
- ✱ Zamanı algılama ve etkili kullanma becerilerini geliştirir.
- ✱ Trafikte güvenliği için farklı hava koşullarında nelere dikkat edeceğini bilir.
- ✱ Trafik işaretlerinin anlamlarını kavrar.
- ✱ Trafikte birbirimizde anlayışlı davranabilme becerisi kazanır.
- ✱ Arkadaşları ile iyi ilişkiler geliştirir.
- ✱ Arkadaşlarıyla oynarken uygun davranışlarda bulunur.
- ✱ Bireysel ve grup çalışmalarında olumlu değerleri gözetir.
- ✱ Sorunlara farklı çözümler önerir.
- ✱ Bireysel ,eşli yada grupla çalışma becerileri sergiler.
- ✱ Manevi paylaşımların insan için olumlu olabileceğini fark eder.
- ✱ İnsanların birlikte yaşamlarını destekleyen değerleri tanır.
- ✱ Geleneksel çocuk oyunları hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlar.
- ✱ Oyun alanları ile çağdaş kent ilişkisini sorgular.
- ✱ Kendisine ve çevresindeki kişilere değer verir.
- ✱ İnsanlığın insanî değerlerle korunup geliştirileceğini kabul eder.
- ✱ Farklı görüş, düşünce, inanç, anlayış ve kültürel değerlerinin toplumsal yaşamı zenginleştirdiğini kavrar.
- ✱ Birlikte yaşama kültürü için diyalog ve etkili iletişimin önemini fark eder.
- ✱ Duygu, düşünce ve hayallerini söyler.
- ✱ Kendini yaratıcı yollarla ifade eder.
- ✱ Olumlu-Olumsuz duygularını olumlu sözel ifadeler kullanarak açıklar.
- ✱ Çevredeki güzelliklere değer verir.
- ✱ Olumsuz tutum ve davranışlarla baş etme becerisi geliştirir.

- ✱ Hatalarının sonuçlarını fark eder.
- ✱ Yerel, kültürel zenginliklerin küreselleşme sürecindeki yerini fark eder.
- ✱ Kültürel mirası benimseme ve koruma konusunda duyarlı olur.
- ✱ Çevresinde yaşayan el sanatlarını araştırır.
- ✱ Dikkat edilmesi gereken nesne-durum- olaya odaklanır.
- ✱ Bir olayın olası nedenlerini söyler.
- ✱ Bir olayın olası sonuçlarını söyler.
- ✱ Sözcük dağarcığını geliştirerek dinlediklerinde yeni sözcükleri fark eder ve sözcüklerin anlamlarını sorar.
- ✱ Toplumsal hayatın düzenlenmesinde değerlerin ve normların önemini ifade eder.
- ✱ Kültürlenme ve Kültürleşme sürecinde kendi toplumsal kültürünün önemini fark eder.
- ✱ Çevresindeki sosyal olayları tanımlar.
- ✱ Farklı bakış açılarını öğrenmekten zevk alır.
- ✱ İnsanları olduğu gibi kabul eder.
- ✱ İnsanların özel hayatına saygı gösterir.
- ✱ Kendi özelliklerini fark eder.
- ✱ Muhakeme becerisi gelişir.
- ✱ Bireyin kendini algılama biçiminin davranışlarını nasıl etkilediğini fark eder.
- ✱ Kişiler arası iletişimi niteliği, içeriği ve unsurları açısından analiz eder
- ✱ Kişiler arası ilişkilerde hoşgörülü olur.
- ✱ İyi bir bireyin özelliklerine göre kendi özelliklerini değerlendirir.
- ✱ Muhakeme becerisi gelişir.
- ✱ Bireyin kendini algılama biçiminin davranışlarını nasıl etkilediğini fark eder
- ✱ Değerlerinin hayatı üzerindeki etkilerini açıklar.

KAZANDIRILACAK BECERİLER

Değerler eğitimi çalışmalarında en önemli kazanımlardan biri de beceri kazanımıdır. Temel beceriler, öğrencilerin öğrenme alanlarındaki gelişimleriyle bağlantılı, kazanacakları ve hayat boyu kullanacakları temel becerilerdir.

Türkçeyi Doğru, Etkili ve Güzel Kullanma Becerisi: Okuduğunu, dinlediğini, gördüğünü doğru, tam ve hızlı olarak anlayabilme; duygu, düşünce, hayal ve isteklerini açık ve anlaşılır bir şekilde eksiksiz ifade edebilme, şeklinde tanımlanabilir.

Eleştirel Düşünme: Eleştirel düşünme; kuşku temelli sorgulayıcı bir yaklaşımla konulara bakma, yorum yapma ve karar verme becerisidir. Sebep-sonuç ilişkilerini bulma, ayrıntılarda benzerlik ve farklılıkları yakalama, çeşitli ölçütleri kullanarak sıralama yapma, analiz etme, değerlendirme, anlamlandırma, çıkarımda bulunma gibi alt beceriler olarak tanımlanır.

Yaratıcı Düşünme: Yaratıcı düşünme becerisi; öğrencilerin bir temel fikri ve ürünü değiştirme, birleştirme yeniden farklı ortamlarda kullanma ya da tamamen kendi düşüncelerinden yola çıkarak yeni ve farklı ürünler ve bilgiler üretme, olaylara farklı bakabilme olarak tanımlanır.

İletişim Kurma Becerisi: Bulunduğu ortama uygun olarak kullanması gereken konuşma üslûbunu belirleme, uygun şekilde hitap etme, vücut dilini gerektiği yerde gerektiği ölçüde kullanma, aktif olarak dinleme, söz hakkı verme, grup içerisinde etkin bir şekilde arkadaşlarıyla etkileşim içerisinde olma, okurken etkin ve hızlı bir şekilde okuma, okuduğunu anlama ve eleştirme, yazarken ve konuşurken hedef kitleye uygun üslûp kullanma, kendi ve başkalarının yazdıklarını eleştirme gibi alt beceriler olarak tanımlanır.

Araştırma-Sorgulama Becerisi: Problemi fark etme ve kavrama, problemi çözmek amacıyla neyi ve nasıl yapması gerektiği ile ilgili araştırma planlaması yapma, sonuçları tahmin etme, çıkabilecek sorunları göz önüne alma, sonucu test etme ve fikirleri geliştirmeyi kapsar

sonuçları uygun bir dille ifade etme, verileri ortaya koyma, sonucu destekleyici verilerin yeterliliğine karar verme, bulunanların ilk beklentileri karşılayıp karşılamadığına karar verme gibi alt beceriler olarak tanımlanır.

Sorun Çözme Becerisi: Öğrencinin yaşamında karşısına çıkacak sorunları çözmek için gerekli olan beceriyi kapsar. Sorunu anlama, gerekirse alt basamakları ya da sorunun köklerini bulma, sorunu uygun şekilde çözmek için planlama yapma, işlemler sırasında çalışmaları gözlemleme, gerektiğinde Stratejileri ve planları değiştirme, yöntemleri sınama, çözüm aşamasında elde edilen veri ve bilgileri değerlendirme olarak tanımlanır.

Bilgi Teknolojilerini Kullanma Becerisi: Bilginin araştırılması, bulunması, işlenmesi, sunulması ve değerlendirilmesinde teknolojiyi kullanabilmeyi kapsar. Bilgi teknolojilerini yerinde kullanma konusunda doğru karar verme, bilgi teknolojilerini kullanırken planlama yapma becerisi kazanma olarak tanımlanır.

Girişimcilik Becerisi : Gözlem çeşitli şekillerde olay ve olguların incelenmesidir. Öğrencilerde zaten var olan merak duygusu gözlem becerisinin gelişmesine yardımcı olur.

Zaman ve Kronolojiyi Algılama: Zaman ifadelerini doğru kullanma sorumluluk olarak zamana dağıtma etkili ve verimli sonuçlar alabilmenin farkına varma becerisi olarak tanımlanır.

Sosyal Katılım Becerisi: Demokratik, modern toplumlarda eğitimin en önemli amaçlarından birisi kendisine çevresindeki kişilere ve doğaya değer veren, kendisine yaşadığı toplumun ve dünyanın bir parçası olarak güvenen ve topluma katkıda bulunabilen bir bilince sahip bireyler yetiştirmektir. Toplumsal olaylara ilgi duymalı, sorunların farkında olmalı, gerektiğinde hem kendi hem de başkalarının iyiliği için harekete geçebilme becerisi olarak tanımlanır.

Kişisel gelişimi izleme: Bireysel özelliklerini, güçlü ve zayıf yönlerini tanıma, kişisel gelişimiyle ilgili değerlendirme yapma vb. alt becerileri içerir.

Öğrenmeyi öğrenme: Öğrenme sürecini algılama, kendi öğrenme biçiminin farkına varma, öğrenmeyi etkileyen faktörleri sıralama, etkili iletişim kurma, zamanı etkili kullanma vb. alt becerileri içerir.

